JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1858. **Woensdag, 2 Junij.** **N°. 44.**

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij V. H. NOMAN, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij E. FUHRI & Co. en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te **Amsterdam.**

Prijs per half jaar voor *Batavia*.................... *f* 12,50.
„ „ „ „ *Java*.................... „ 15,—.
„ „ „ „ *Buitenbezittingen*.......... „ 17,50.
„ „ „ „ *Nederland*.............. „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco.*

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut!

doet te weten:

Dat Hij, lettende op artikel 16 der Wet van 1 Mei 1854 (staatsblad No. 62), gewijzigd bij artikel 2 der Wet van 24 December 1857 (staatsblad 1858 No. 47), waarbij, onder anderen is bepaald, dat de recepissen, uitgegeven krachtens de publicatie van 4 Februarij 1846 (staatsblad No. 3), zullen worden buiten omloop gesteld, nadat de houders gelegenheid tot inwisseling tegen zilveren munt, om gulden, zal zijn verstrekt; — en dat het buiten omloop stellen der recepissen geschiedt, voor zooveel noodig, achtervolgens, in de onderscheidene gedeelten van Nederlandsch-Indië;

Gelet op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indië;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Met den eersten October 1858 worden buiten omloop gesteld de recepissen van *één gulden* en van *vijf gulden*, uitgegeven krachtens de publicatie van 4 Februarij 1846 (staatsblad No. 3).

Art. 2. Tot en met den 30sten September 1858 zijn de in art. 1 bedoelde recepissen, bij 's lands algemeene kassen op de hoofdplaatsen der verschillende gewesten in Nederlandsch-Indië, verwisselbaar tegen zilveren standpenningen, gulden om gulden.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indië geplaatst en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te *Buitenzorg*, den 28sten Mei 1858.

CHS. F. PAHUD.

De fd. Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

(Staatsblad No. 64)

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut!

doet te weten:

Dat Hij, in het belang van den handel en de scheepvaart en in dat van den landbouw en het fabriekwezen, gevolg willende geven aan de door den Koning verleende magtiging tot openstelling voor den algemeenen handel van meerdere havens in *Nederlandsch-Indië*;

Gelet op de artikelen 20, 29, 31, 33 en 130 van het reglement op het beleid der regering van *Nederlandsch-Indië*;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Met ampliatie en alteratie van:
art. 1 der publicatie van 31 December 1825 (staatsblad No. 48);
art. 1 van het besluit van 31 Augustus 1837 No. 1 (staatsblad No. 40);
art. 6 van het besluit van 4 Februarij 1839 No. 1 (staatsblad No. 5);
art. 1 van het besluit van 14 November 1841 No. 1 (staatsblad No. 40);

worden voor den algemeenen handel, zoo wel voor den *invoer* als voor den *uitvoer* opengesteld:

a. op *Java*, de volgende havens, als:
Anjer, Bantam, Indramaijoe, Cheribon, Tagal, Pecalongan, Rembang, Passoeroeang, Probrolingo, Bezoeki, Panaroekan, Banjoewangi, Pangool, Patjitan, Tjilatjap en de *Wijnkoopsbaai;*

b. ter *Sumatra's Westkust*,
de havens van *Natal* en *Priaman;*

c. in de *Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo*,
de haven van *Sampit*.

Art. 2. Deze ordonnantie treedt in werking *een jaar* na de afkondiging dezer.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van *Nederlandsch-Indië* geplaatst en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen worden aangeplakt.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te *Buitenzorg*, den 31sten Mei 1858.

CHS. F. PAHUD.

De fd. Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

(Staatsblad No. 65.)

Bij Koninklijk besluit van den 29sten Maart 1858 No. 65, is de naar *Nederland* teruggekeerde gegageerde korporaal van het wapen der infanterie van het leger in *Oost Indie S. Zijlaar*, ter zake zijner verrigtingen, op den 3den Junij 1852, bij het stormenderhand innemen der versterking *te marga Boelan-anga (Palembang)*, alsnog benoemd tot ridder der vierde klasse van de militaire Willems-orde.

Bij Koninklijk besluit van den 29sten Maart 1858 No. 66, is aan den heer Mr. *J. H. Donker Curtius*, Nederlandschen commissaris in *Japan*, vergunning verleend tot het aannemen van de onderscheidingsteekenen in diamanten der orde van *St. Anna* 2de klasse, welke hem zijn geschonken door Zijne Majesteit den Keizer aller *Russen*.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot eersten onderwijzer aan de Gouvernements stadsschool te Batavia, de tweede onderwijzer aan de Gouvernements tweede lagere school te Weltevreden *H. Veuger Kuiper*.

Tot tweeden onderwijzer aan de Gouvernements tweede lagere school te Weltevreden, de onderwijzer aan de Gouvernements eerste lagere school te Amboina *J. Schoonderbeek*.

Tot onderwijzer aan de gouvernements eerste lagere school te Amboina, de derde onderwijzer aan de gouvernements eerste lagere school te Samarang *A. Cuperus*.

BIJ DE SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE SOERABAIJA,

Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, het lid ds. *A. van Davelaar*, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Benoemd:

Tot lid, ds. *A. A. T. Mounier*, benoemd predikant aldaar.

Goedgekeurd:

Dat door den Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden,

BIJ DE SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE MACASSAR,

is Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, het lid *C. Meijer*, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Is benoemd:

Tot lid, *J. Schneider*, majoor, militair commandant op *Celebes*.

Militair Departement.

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de inlandsche eerste luitenant der infanterie *Jonas Rakarias*.

Marine-Departement.

Belast:

Met de waarneming der betrekking van civielen geneesheer bij het marine etablissement te Soerabaija, de officier van gezondheid der tweede klasse bij de Nederlandsche marine *W. L. van Ark*.

ADVERTENTIEN.

Vertrek der Landmail.

Ten vervolge zijner aankondiging in de Javasche Courant van den 21sten dezer No. 41, maakt de directeur der producten en civiele magazijnen bekend, dat het vertrek van den mailstoomer, bestemd om de landmailpakketten, in de eerste helft der maand Junij, van Batavia naar Singapore over te brengen, *in stede van op den 10 Junij eerstkomende, zal plaats hebben op den 8 dier maand;* zullende de pakketten, den 7den te voren, op de gewone plaatsen en uren worden gesloten.

De directeur der producten en civiele magazijnen brengt bij deze, met referte tot de laatstelijk in de Javasche Courant van den 10 Februarij jl. No. 12, geplaatste advertentie, in herinnering, dat de tweede koffij-veiling te Padang in dit jaar, zal worden gehouden in de maand Junij aanstaande, op den tweeden of derden dag, na aankomst aldaar van de stoompakketboot van Batavia.

De resident van Banjoemaas maakt bij deze bekend, dat, op Zaturdag den 24sten Julij aanstaande, des morgens ten 9 ure, ten zijnen kantore, overeenkomstig het reglement voor het houden van uitbestedingen (staatsbl. 1829 No. 67), onder nadere goedkeuring van het gouvernement, eene uitbesteding zal worden gehouden, van de navolgende, in deze residentie, voor het jaar 1859, benoodigde artikelen:

a. voor de levering van rijst en zout aan de corpsen pradjoerits in de *vier* regentschappen Banjoemaas, Poerwokerto, Bandjar-Negara en Poerbolingo, respectivelijk ter sterkte van 40 in de eerste en van 30 man in de overige afdeelingen;

b. voor de levering van voeding der gevangenen, kettinggangers en bannelingen in de residentie Banjoemaas, berekend op een getal van *zes honderd* koppen daags; mitsgaders van de benoodigde olie ter verlichting der gevangenen;

c. van gras en padi voor de paarden van het detachement djajangsecars, voor 26 paarden daags.

VENDUTIEN.

Op Donderdag, den 3 Junij, wegens vertrek, ten huize van den heer *A. Hogendam*, in de Beerendrechtslaan, door Gebrs. *Roselje & Co.*

en

In het pakhuis van de heeren *T. Crone, van der Beek & Co.*, nabij het Stadhuisplein.

Op Vrijdag, den 4 Junij, voor het commissiehuis van Gebrs. *Roselje & Co.*

en

à 2 pCt. vendusalaris, op het Heeremadenplein, door *John Pryce & Co.*

Op Zaturdag, den 5 Junij, aan de Beurs, door den deurwaarder *J. C. de Heus.*

Op Maandag, den 7 Junij, à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Op Dingsdag, den 8 Junij, voor het commissiehuis van van *Slooten, Morgan & Co.*

Op Woensdag, den 9 Junij, 's avonds van 7½ tot 10 ure, in de Harmonie, door *Lange & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de agenten der Samarangsche boedelkamer, van wijlen de chinesche vrouw *Tan Tjopnio.*

Door de agenten der Sumatrasche wees- en boedelkamer te Baros, van wijlen den chinees *Lie Tjieng.*

Aangekomen Vreemdelingen.

van den 28 Mei tot en met den 1sten Junij 1858.

MARINE HOTEL. F. Smeets, van Gadok — J. P. Banckel, van de Reede — W. K. van Lindonck, van Soerabaija — H. Fleischhat, van Idem — J. Westerveldt, van Onrust — J. A. van Lindonck, van de Reede.

HOTEL WILLEM II. J. Trappenburg, van Onrust — A. van Beckum, van de Reede — F. J. Beijkerk, van Idem — Hamer, van Onrust.

HOTEL DER NEDERLANDEN. H. W. Ouwehand, van Nederland — L. A. Saportas, van Cheribon — B. Koster, van Kaap de Goede Hoop — J. W. Kloppers, van de Reede.

JAVA HOTEL. J. A. van Boven, van Weltevreden — A. M. J. Kesler, van Idem.

HET BEESTENSPEL IN HET WOUD. (*vervolg.*)

Dit waren zoo omtrent de gedachten der beide achterboschmannen over den nu juist zigtbaar wordenden snel naderenden trein en, toen zich nu ook een paar buren bij dezen aansloten, braken zich deze even zoo het hoofd met gissingen, wat toch die vreemdeling, met eene zoo merkwaardige lading, hier midden in het bosch wilde aanvangen. Dat hij het oogmerk kon hebben, om dat, wat hij bij zich had, voor geld te laten kijken, kwam niemand in de gedachten en kon inderdaad ook niemand in de gedachten komen, daar slechts weinigen der landbouwers en jagers eenen kwartdollar contant geld in hunne hut of misschien op de schoorsteenlijst hadden liggen, om nu en dan een brief te betalen, die toch mogelijker wijze — zij wisten wel is waar zelve niet van waar — aankomen kon. De post nam nu eenmaal geen waschbeervellen of hertenbouten in betaling aan, of hij moest die zoo goed als voor niet hebben.

Het vreemde bezoek naderde intusschen meer en meer, de honden sloegen aan, en Watch, een oude beerenvanger, tot wien de wind van ginds overkwam, hield den neus steil en onderzoekend omhoog, snoof nog eens en sloop toen, daarbij voorzigtig naar zijnen heer omziende, ter zijde in het kreupelhout.

«Ha, ha, ha!» lachte echter Steward, die de bewegingen van den hond met de oogen gevolgd was, «kijk, Wilson, de oude krijgt de tijgerkat in den neus en wil haar den wind afwinnen — Watch, hier! Hier, zeg ik! De Franschman lacht u anders maar uit, dom beest, dat hij u voor is gekomen en u heeft beet genomen — hier, Watch, kom hier!»

Op eenen zwarten, vrolijken dikmanigen hit, rende nu een ruiter de straat in, den trein vooruit, en in het eerste oogenblik verdoofde het blaffen en huilen der honden, bij de aankomst des vreemdelings, elke verdere aanroeping, elke vraag of begroeting. De Franschman had echter zeer hoffelijk den hoed afgeligt en, naar de beide mannen, die tegen hunne honden schreeuwden en daardoor het geraas zoo mogelijk nog grooter maakten, toerijdende, vraagde hij hun, toen hij eindelijk aan het woord kwam, waar daar omtrent de beste plaats zou zijn, om zijn leger voor zes of acht dagen op te slaan.

«De beste plaats, sir? O, overal,» lachte Steward; «ginds aan den hoek van de Washington- en Sycamorestraat, of hier aan den hoek van het marktplein, waar Wilson zijn hout heeft weggehaald; kortom, overal waar gij maar plaats vindt.»

«De hoek van de Washington- en Sycamorestraat?» herhaalde de Franschman, met eenige verbazing naar alle kanten rondziende; «de hoek van wat, gentlemen?»

«Nu, het bord is toch groot en duidelijk genoeg,» meende Wilson, de waard, een weinig geraakt, gedeeltelijk omdat men zijne stad zelfs in zooverre niet als zoodanig erkende, en gedeeltelijk omdat hij nog in het geheel niet gerust was, of de vreemdeling ten slotte toch nog niet voornemens was, om met zijne volslagene karavaan van vallen en andere voorwerpen, die nu langzaam in het stof der straat, door stieren getokken, kwam aanrollen, hem op de eene of andere wijze in het vaarwater te zitten.

«Ha! Ginds? — Jawel! Merci, messieurs!» riep de kleine oude man, wendde zijn paard naar de aangewezen plek, die hij ook geschikt voor hem vond, waarop hij, als tot dank voor de hem bedaard naziende mannen eene buiging maakte. Daarop, zijn vlug paardje de sporen in de zijde drukkende, ijlde hij den naderenden trein te gemoet.

Steward had echter wel eenige redenen, om verbaasd te zijn; want Monsieur Bertrand was inderdaad het eerste menschenkind, dat beproefd scheen te hebben, om zulk eene lading levende vrachtgoederen, die gedeeltelijk uit hare eigene oorspronkelijke bewoners bestonden, in de wildernis der Vereenigde Staten te brengen; en niet ten onregte geloofde hij daarbij juist den bewoners dezer woudstreken iets belangrijks in de dieren aan te bieden, die zij wel wisten dat zich om hen heen in het bosch bevonden, maar die zij toch zeker nog nooit achter ijzeren staven, zoo als erust en veilig in

Advertentiën.

Getrouwd:

THOMAS BERNHARD IHNEN,

en

SOPHIA MARIA FROMBERG.

BATAVIA, 29 Mei 1858. (1541)

Getrouwd:

J. F. SCHEEL,

en

Wed. M. E. GORDON

geb. *Volmer.*

Aan Boord van het Amerikaansch oorlogschip **San Jacinto**, kapt. **H. H. Bell.** (1553)

Bevallen van een' ZOON, de echtgenoote van

VAN DER HELL.

TOEBAN, 23 *Mei* 1858. (1532)

Bevallen van eenen ZOON, *F. M. J. Haye*, geb. *Agretti.*

Eenige algemeene kennisgeving.

SOERABAIJA, 25 *Mei* 1858. (1549)

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *J. J. P. Agtermarkt de Moor*, geliefde echtgenoot van

(1517) L. WOLFE.

BATAVIA, den 26sten *Mei* 1858.

Bevallen van eenen ZOON, *M. van Zadelhoff*, geboren *Downie.* (1534)

BATAVIA, 27 Mei 1858.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, de geliefde echtgenoote van

M. BLOK.

CHERIBON, 29 *Mei* 1858. (1547)

Na een langdurig lijden overleed op heden in den ouderdom van 61 Jaren, mijn geliefde echtgenoot *John Scott*, in leven gepensioneerd Ambtenaar.

Weduwe SCOTT.

geb. *Jansz.*

BATAVIA, 29 *Mei* 1858. (1546)

DE VOGELNESTEN

afkomstig van het land *Klappa Noengal*, zullen Donderdag 3 Junij geveild worden in het pakhuis naast dat van de ondergeteekenden, ingang Stadhuisplein.

(1542) T. CRONE, VAN DER BEEK EN Co.

VENDUTIE

Op Donderdag, den 3den Junij 1858,

Wegens vertrek,

ten huize van den Heer A. HOOGENDAM,

op Batoe Toelies,

door Gebr. **Roselje & Co.**

Van divers Meubilair, Lampen, Spiegels, Schilderijen, etc, een welluidend **Bandonion.**

Voorts;

eene Bendij, goed gedresseerde Paarden, etc.

(1540)

GEBRS. ROSELJE & CO.,

zullen op hunne Vendutie van Vrijdag 4 dezer, mede verkoopen, voor Rekening van wie zulks zoude mogen aangaan:

B. v. L. 469. 1 kist **Sarongs.**

H. v. L. 4 Co. No. 152/3, 156/8, 503/5 } 8 kn. 6/4 **ruwe Calicots.**

No. 166, 170/4, 177, 179, 312, 320/2, 324 } 13 Balen **ruwe Drills.**

alhier beschadigd aangebragt van Nederland per ZUID-BEVELAND, gez. *N. C. A. Boers.* (1561)

VENDUTIE

Op Vrijdag, den 4den Junij 1858,

tegen 4 pCt. Vendu-salaris,

voor het Commissiehuis van Gebrs. ROSELJE & Co.,

van diverse **Kramerijen**, Eau-de-Cologne, een partijtje fraai **Pleetwerk, Glaswerk, Aardewerk,** Horologien, **Goudgalon**, etc.; voorts

voor rekening van belanghebbenden:

G. en S. 4/X. 5 vaten **Beenzwart.**

» 40. 1 kist inh. 6 **Hanglampen.**

» 1. 1 » » 425 potten **Mosterd.**

» 57/58. 2 » » 3½ dz. **Vogelkooijen** en 20 doz. mech. Vogels.

R. G. 8585 } 1 kist **Speelgoed.**

100 vaatjes puike **Boter.**

T. C. 43 collis diverse **Provisien** in blik, Zuren, etc., bij gesorteerde kavelingen, echte Turksche **Rozenolie**, een prachtig kristallen **Dessert-servies**, een partijtje **Gendies**, nieuw model,

eindelijk:

eene belangrijke partij **Lijnwaden**, bestaande uit Sarongs, Slendangs, Kain Pandjangs, Rijtnig-laken in diverse kleuren, geel Pelisse Laken, Neteldoek, enz.

(1539)

Gebr ROSELJE & Co.

zullen op VRIJDAG 4 dezer in VENDUTIE verkoopen

143 picols SUIKER No. 6.

(1569

GEBRS. ROSELJE & CO.,

zullen op hunne Vendutie van Vrijdag 4 dezer mede verkoopen,

tot sluiting van rekening:

Een partijtje Agrément, **franje**, zijde, **passement**, krip, zwart moiré **Lint**, knoopen, 4 ps. **Toile du nord**, Dames-Stroohoeden, fijne **overhemden enz.**

voorts:

60 fl. à 1 ons **Quinini.**

eenige paren fraaije **Compottes.**

13 Oxhoofden **Puiken rooden wijn.**

50 ks. à 4 doz. H ut-Sauterne.

25 „ à 1 „ Rooden wijn.

Hammen, **Scheepsprovisie, Touwwerk** etc. (1560)

OP DE VENDUTIE

van Vrijdag den 4den dezer,

zullen de ondergeteekenden mede verkoopen:

50 kisten JAPANSCHE SOIJA.

(1562 GEBR. ROSELJE EN Co.

OP DE VENDUTIE

van Vrijdag den 4den dezer,

zal mede worden verkocht

voor rekening van belanghebbenden:

Een Factuur diverse

SPIEGELS EN SCHILDERIJEN.

(1568) Gebr. ROSELJE EN Co.

HOUT-VENDUTIE

Op Vrijdag, den 4 Junij 1858

Op het Heemradenplein, door

JOHN PRYCE & Co.

à 2 pCt. Vendusalaris,

Van groote

JATTIEHOUTEN BALKEN

en

DOODKISTPLANKEN.

(1567)

VENDUTIE

Op Zaturdag, den 5 Junij te *Meester-Cornelis*

voor het Commissiehuis van den Heer

WAGENAAR,

van **Wagens, Bendie's, Rijtuigen**, een zoo goed als nieuwe Engelsche Handwagen. Wagen-, Bendie- en paarden, Meubelen, Koopmansgoederen en nitmuntende Bloemen in potten, enz., enz.

VENDUTIE

op Maandag, den 7den Junij 1858

voor het Commissiehuis van

JOHN PRYCE & CO.,

à 4 pCt. Vendusalaris,

van diverse **IJzerwerken en Kramerijen,** Zagen, Hangsloten, Bijlen, Bijtels, Schaven, Lepels, Vorken, Tafelmessen, Scharen, Scheer- en Pennemessen, Naalden, Schenkbladen, enz.,

Haantjes Bier, Lijnolie, Groene Verw,

zoomede:

37 vaten Hollandsch Zoutvleesch

(1...

OP DE VENDUTIE

van Maandag, den 7den Junij 1858

zullen nog worden verkocht voor rekening van belanghebbenden:

BIJL & Co., 200 Vaatjes Spijker, van 1 à 6 d. alhier min of meer beschadigd aangebragt met het schip **YSTROOM**, Kapitein **A. Hansen.**

(1566) JOHN PRYCE EN Co.

VENDUTIE

Op Woensdag, den 9den Junij 1858,

wegens vertrek

ten huize van den heer K. W. E. Berg... op Noordwijk.

door Gebr. ROSELJE & Co.

van eenen netten en wel geconserveerden Inboedel bestaande in: Europeesch en ander meubilair, Spiegels, Lampen, Schilderijen, Porcelein-, Glas- en Pleetwerk, Modern Zilverwerk, waaronder Lepels en Vorken, ... en Azijnstel, etc.

voorts:

Rijtuigen, Paarden enz. enz.

Op Zondag te voren te bezigtigen. (1...

CHATEAU ST. PIERRE ST. JULIEN,

(Roode Bordeaux wijn),

per kist van 48 flesschen, voor . . . f ...

Madera-wijn 24/2 flesschen . . ...

Rhijnwijn Rudesheimer 12/1 flesschen . . ...

Champagne-wijn, merk *Doerr-Perruchot à Epernay*

Ay Mousseux, qualité supérieure à f 36,— per ...

[en f 38,— p. 24/...

Sillery » » » f 42.— p. 12/...

[f 44,— p. 24/...

Fleur de Bouzy » » f 45,— p. 24/...

Oeil de Perdrix » » » 45,— » 12/...

Witte Barcelona Brandewijn » 18,— » 12/...

Jamaica Rum . . . . » 24,— » 12/...

Likeuren van Wijnand Fockink te Amsterdam.

Anisette, Curaçao, Vanille, Persico } à f 36,— per 24/2 flesschen.

Punsch van Rum à f 30.— per 12/1 flesschen.

Roode Aalbessen Genever à f 14.— p. »

Selterswater à f 12,— per mand van 50/2 kruiken.

(1563) VAN DEN BIESEN EN MOODERMAN.

BATAVIA, den 2den Junij 1858.

---

hunne bewegingen, hadden kunnen bekijken. Dat zich daarmede vermaken en daarvoor betalen, twee zeer verschillende dingen waren, zou Monsieur Bertrand weldra vernemen.

De nu aankomende wagens werden thans volgens zijne schikking zoo geplaatst, dat zij eenen halven cirkel vormden of veeleer de ruimte tusschen dezelve aan drie zijden insloten. Toen dit geschied was, spanden zijne lieden de ossen uit, hingen deze bellen aan en lieten ze vrij loopen, en Monsieur Bertrand begon nu de verschillende, op den wagen geplaatste kleinere kooitjes, wier traliën echter alle bedekt waren, in orde te plaatsen en andere, die hij uit elkander genomen vervoerde, in een te zetten.

De honden hadden zich ondertusschen om den trein verzameld en een geblaf en gehuil aangeheven, dat een ander gewoon mensch er reddeloos doof van zou zijn geworden; de kleine Franschman jaagde ze echter geenszins weg — dat ook vergeefsche moeite zou zijn geweest — maar beschouwde ze eenigermate als eene billijke aankondiging van zijne merkwaardigheden, die daardoor slechts des te meer de aandacht hunner heeren trekken moesten.

Het duurde dan ook niet lang, of zelfs Wilson overwon zijn, in allen gevalle onbillijk, vooroordeel, dat hij reeds van het begin af tegen den vreemde had opgevat, en trad met Steward naar den wagen, om naar het werk van den Franschman te zien, die juist de eene kooi in elkander gezet en de daarbij behoorende ijzeren staven er ingedraaid en vastgemaakt had.

Zoo als de mannen, en Steward nog met de buks op den schouder, bij de hokken kwamen, scheen het werkelijk, als of de honden regtstreeks op den inhoud derzelven aanvallen en alles verscheuren wilden, wat hun in den weg kwam, — zulk een ontzettend leven maakten zij. Het was ook volkomen onmogelijk, in het begin een gesprek aan te knoopen. Zoodra echter het geraas een weinig bedaard was, trad Wilson op den Franschman toe en trachtte met dezen in gesprek te treden.

«Hoor eens, sir!» —

«Monsieur?»

«He?» vraagde de achterboschman, wien dat een vreemde klank was,

«Wat believt u, saar?» verbeterde de Franschman, het vreemde woord ditmaal vermijdende, ofschoon in zeer gebroken engelsch.

«Waar zoudt gij dan toch heen willen als men het vragen mag?» vraagde de waard, daar hij zich nog altijd niet verbeelden kon, dat de vreemde geheel alleen met zulk eene lading naar Francisville gekomen was, en dan weder terug wilde keeren.

«Naar Little Rock en van daar den Arkansas af naar Arkansas Post, Napoleon en dan den Missisippi op.»

«Hm!» bromde de achterboschman, wien dat niet zeer helder was, waarom de man, om naar den Missisippi te komen, juist er van af ging; «maar dezen kant heen» (met den duim over zijnen schouder wijzende) «zou het toch nader zijn geweest.»

De Franschman lachte en zeide, de schouders ophalende: «O ja, Monsieur — saar wil ik zeggen; maar om door de wereld te komen, kan men niet altijd den regtsten weg gaan, maar moet menigen weg nu eens dan bierheen, dan daarheen.»

«Ja, Ja! — Het gaat op de jagt ook zoo,» bevestigde Steward, «maar het zou mij met zulk eene partij ... toch wat lastig zijn — stil Dick! Stil Wa...! Honden, gij zult iemand nog het trommelvlies doen springen. — Vervlekte beesten, weest toch stil! — met zulk eene partij kasten toch wat lastig zijn, ... rond te dwalen.»

«En wat mag daar overal wel inzitten? zeide Wilson nu, die op een der hokken was toegetreden en het ... onder het zeil te zien. — .....«Zegen me, dat zijn ... meuse wolfsvallen! — Maar de wolf zou er hier ... niet inkomen, achter die ijzeren tralies — maar ... klopt toch iets.»

(Wordt vervolgd.)

THÉATRE FRANÇAIS DE BATAVIA.

Avec la permission de M. le Résident.

VENDREDI, 4 Juin 1858.

Première représentation du deuxième mois de l'abonnement.

HAYDÉE OU LE SECRET,

OPÉRA-COMIQUE EN 3 ACTES, MUSIQUE D'AUBER.

A l'étude: *Nissa de Grenade*, grand opéra. — *Le Val d'Andorre*, opéra-comique. — *l'Étoile du Nord*, opéra-comique. — *Don César de Bazan*, drame. — *La Vie de Bohême*, drame. — *Jobin et Nannette*, vaudeville.

L'entrée des coulisses pendant les représentations et répétitions est expressément interdite.

Le Spectacle commencera à 7 heures et demie précises.

Le Directeur-Gérant,
VAN KINSBERGEN.

Chez Dubray,

GANG PATJANONGANG.

Pianos de sa fabrique de Paris, garantis 10 ans contre toute fracture.
Guitarre, Violons, Alto, Archets-Anches de Clarinette et de Basson, Instrument de Cuivre, Cordes de Violon, Papier réglé; cartons porte musique. Méthodes pour tous les Instrumens; Musique pour Piano, Violon, Piston.

PARTITIONS D'OPÉRA'S.

... Bell.
...
...
...
...
...
...
...
...-d'amour.
...le invisible.
...ard.
...s de la marquise.
...de Marie.
...eux rates.
...norita.

Fouchonnette.
l'Etoile.
Il Trovatore.
Proscrit.
Noces de Jeannette.

Brochures, Vaudevilles, Drames.

RÉPARATIONS
d'Instrument, Accords
ET A
l'abonnement.

(1466

TOKO- EN MEUBEL-MAGAZIJN

ENZ.

B. J. LEON,

heeft ontvangen per **A. R. FALCK** van ***Liverpool,*** EEN FAGTUUR

IJZEREN LEDIKANTEN,

uit eene der **beste Engelsche fabrieken,** bestaande uit eene **fraaije sortering,** twee en een persoons **KINDER-LEDIKANTEN,** uiterst **smaakvol** en **solide bewerkt,** fraai gelakt en met zwaar vergulde versieringen. De **Kinder-ledikanten** vooral, zijn door ruime doelmatige inrigting bijzonder aan te bevelen. (1551)

Ontvangen:

PUIKE BOTER (merk VAN DER LEEUW), goede ..., GENEVER A.V.H. Goede MADERA, LIJNOLIE, VERW, MENIE, Zweedsch IJZER, vierkant IJzer van ¼, ½, 1, 1½, en 2 Rijnlandsche duimen, SPIJKERS, WERK, fijne GLAZEN, STOPPEN, GOUD GALLON, enz.
Cheribon, den 27 Mei 1858.
(1529) A. A. RUZETTE.

W. J. OLLAND,

Noordwijk, tegenover het Java-Hôtel,

ONTVING WEDEROM EEN NIEUW BELANGRIJK FACTUUR

GOUDEN HOROLOGIES.

Cylinder en **Anker,** met **gouden** en **vergulden** ... **Savonet** en *Lépine fatsoen*, allen afkomstig van de gerenommeerdste Zwitsersche fabrijkanten, naar den laatsten smaak en de laatste verbeteringen ingerigt. Waaronder eenige met ***ACHTDAAGSCH WERK,*** benevens een ***ZICH ZELVEN OPWINDEND*** ... geheel nieuw van vinding, voorts een prachtig ... **Gouden ARMBAND** met **verborgen ... Cylinder Horologie,** een kunststuk als ... zeldzaam is aangebragt.
De prijzen van deze artikelen zijn billijk gesteld en de blijvende deugdzaamheid garandeert de ondergeteekende volkomen.
Reparaties van Horologien en fijne Instrumenten.
(1555) W. J. OLLAND.

RESTAURATIE van *F. TENTEE* geb. *Joukes.*

SCHILDPADSOEP.

Op den 5den dezer zal, gedurende den loop van den ..., bij de ondergeteekende verkrijgbaar zijn, **echte en nagemaakte** SCHILDPADSOEP,
& Confiant.
F. TENTEE
(1473) *geb. Joukes.*

CONSULTAT GÉNÉRAL DE FRANCE.

Par ordonnance de M. le Consul Général, le capitaine Jallobert, du navire L'AUGUSTINE, ayant été autorisé, à contracter un emprunt, à la grosse pour

37,000 *florins,*

des offres en concurrence et au rabais, pour l'adjudication de la fourniture de cette somme, seront reçues au Consulat Général de France, Koningsplein, **le Jeudi, 3 Juin 1858 de 8 à 9 heures du matin,** passé lequel delai, les soummissions ne seront plus admises.
Le Chancelier du Consulat Général,
HENRY DU CHESNE.
BATAVIA, le 28 Mai 1858. (1519)

Bij ordonnancie van den Consul-Generaal, is de kapitein Jallobert van het schip l'AUGUSTINE, gemagtigd tot het contracteren van bodemarij ten bedrage van

37.000 *guldens;*

diensvolgens zullen aanbiedingen bij concurrentie en aan den minst inschrijvende voor de adjudicatie van gemelde som worden ontvangen aan het Consulaat-generaal van Frankrijk, Koningsplein, *op Donderdag 3 Junij 1858, des morgens van 8 tot 9 ure,* na welk tijdstip geene inschrijvingen meer zullen worden aangenomen.
De Kanselier van het Consulaat-Generaal,
(1520) HENRY DU CHESNE.

MAATSCHAPPIJ
TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN,

in Oost-Indië.

ALGEMEENE VERGADERING op Woensdag den 2den Junij 1858, des avonds ten half acht ure precies, in een der Localen van de Societeit de Harmonie.

Punten van Behandeling:

1e. Ballotage.
2e. Benoeming van een nieuw lid in de commissie voor de volksleesbibliotheek in plaats van den heer *H. R. van Heekeren.*
3e. Voorstel tot toekenning van beheerloon voor de administratie der spaarbank en tot eene daarmede in verband staande wijziging van artikel 4 van het reglement voor die instelling.
4e. Voorstel tot wijziging van artikel 5 van het reglement voor de spaarbank.
5e. Voorstel tot uitgave van een Maleisch leesboekje.
6e. Verslag nopens de aanvankelijke bemoeijingen der maatschappij met het onderwijs van inlanders alhier.
7e. Beschikking over uit Nederland ontvangen exemplaren van het werk »volksletterkunde« jaarg. VI.
8e. Mededeelingen van verschillenden aard.

De Secretaris,
(1527) J. MUNNICH.

NAMENS PRESIDENT EN DIRECTEUREN DER *JAVASCHE BANK,* heeft de ondergeteekende de eer te berigten, dat de winst der Bank over het 30ste boekjaar ad *f* 445.868:16, door de Kommissie tot opname der balans is verdeeld als volgt:

op Reservefonds ⅓	*f* 148.622:72
Dividend *f* 74:31 per Aandeel of over 4000 Aandeelen	» 297.240:—
op Winst en Verlies van het 31ste Boekjaar	» 5:44
	f 445.868:16

De Secretaris der Javasche Bank,
(1564) J. VAN LENNEP.
Batavia, den 2den Junij 1858.

SPAARBANK.

Zitdagen 3 en 17 Junij.

(1533)

Europeesche Vuurvaste- en andere

METSELSTEENEN,

van beste kwaliteit.
Te bekomen bij
(1531) M. BLOK te *Cheribon.*

J. J. UTZMANN,

Facteur et accordeur de Piano's,

a l'honneur d'avertir le public de Batavia qu'il à des

PIANO'S & HARMONIUMS,

à vendre. (1516)

Verkrijgbaar

Gouden, Zilveren en Zijden Ringen en Kwasten voor Beurzen; alsmede Goud en Zilverdraad, Koord-, Naai- en Knoopzijde.
bij L. KUIJK *Passementwerker.*
(1478) *Bazaar Senen.*

TE KOOP.

EEN GRASLANDJE,

Adres:
(1558) MR. HOFMEIJR.
BATAVIA, 2 Junij 1858.

TE KOOP Een **Sandelwood NIJPAARD,** hoog 4 voet.
Te bevragen bij
(1556) VAN HAREN NOMAN EN KOLFF.

TE KOOP **of** TE HUUR

Drie huizen in de Beerendrechtslaan en eene Steenbakkerij gelegen op Petodjo.
Adres (1543)
DESCHAUX.
gang Chaulan.

TE HUUR Om zeer spoedig te aanvaarden, het aangename beneden-huis, thans door den heer *H. Hoogeveen* geoccupeerd, met Badkamer, Koetshuis, Keuken, Stal, Dispens, Goedang.
Ten huize van den ondergeteekende op Noordwijk.
(1515) A. GUEX DE COUDRAY.
BATAVIA, 26 *Mei* 1858.

EEN KAMER

Disponibel,

hoek gang Secretarie en Rijswijk, *Oostzijde.* (1530)

Een Onderwijzer van den 2den rang, bedreven in de Fransche en Engelsche talen, Meetkunde, Algebra, Natuur- en Scheikunde, Zang, Pianospel, Wapenhandel, Gymnastie, enz.; die zich in Nederland heeft voorbereid ter opleiding van jonge lieden voor de Academiën te *Delft* en te *Breda* en iederen maatschappelijken stand, vraagt eene plaatsing als **GOUVERNEUR** op Java of elders.
Adres franco letter G., bureau Java-Courant. (1548)

Eene jonge Dame, 23 jaren oud, van de P. G., in staat de Hollandsche, Fransche en Engelsche talen te onderwijzen, alsmede de Piano en hetgeen verder tot eene beschaafde opvoeding behoort, wenschte geplaatst te worden als **GOUVERNANTE** op Java, kunnende zij de beste getuigenissen produceren.
Informatien zijn te bekomen bij de Heeren *Van Haren Noman en Kolff*, te *Batavia.* (1524)

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY,

bezitten eene verbazende kracht ter herstelling van eene *algemeene verzwakking.* Afschrift van eenen brief van JOHANNES ADRIANUS VAN DER WERF, te *Samarang,* aan den Professor Holloway. »Mijn heer! Sedert een aantal jaren leed ik aan eene trapsgewijs toenemende verzwakking, en was nabij om te bezwijken; ook verklaarden mijne geneesheeren dat er geene hoop op herstel was; toen ik eindelijk besloot uwe pillen te beproeven, en na dezelven vijf weken gebruikt te hebben, begon mijn toestand zeer te verbeteren; voorts na verloop van twee maanden was ik geheel hersteld.
get. J. A. VAN DER WERF.

Doosjes pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te Banjoemaas	bij M. S. Cheriman.
» Poerworejdo	» F. Neumann.
» Djocjocarta	» Buijn & Co.
» Souracarta	» W. Veldman.
» Salatiga	» J. Vallette.
» Tagal	» Wed. Dort.
» Cheribon	» W. Galistan.
» Cheribon	» M. Blok.
» Samarang	» H. L. de Lyon, V. H. Noman. Kolff & Co. en bij

De hoofdagenten Soesman & Co. (1544)

JAVA-BODE.

H. H. Inteekenaren op bovengemeld Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het tweede halfjaar 1858 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor **Franco** toe te zenden, op dat hij in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het tweede halfjaar:

voor Batavia.	*f* 12.50.
» Java.	» 15.—.
» de Buitenbezittingen. . . .	» 17.50.
» Nederland.	» 22.50.

Brieven *franco* aan
den Administrateur,
(1307) H. M. VAN DORP.

De Inteekening en Storting voor dat Blad kan ook geschieden bij *V. H. Noman, Kolff en Co.* en *G. C. T. van Dorp* te Samarang en *E. Fuhri en Co.* te Soerabaija.

LA BROCHURE DE

HAYDEE

se vend à f 1,—
chez
(1545) VAN HAREN NOMAN EN KOLFF.

Copieer Boeken,
Van 500 folio's, best copieer papier, à *f* 4.—
Nette en sterke Engelsche GELDLAADJES van *f* 6, *f* 8 *f* 10 en *f* 15.—
Ontvangen bij (1526)
H. M. VAN DORP.
BATAVIA, 1858.

DE **STOOMBOOT**
KONINGIN DER NEDERLANDEN,
vetrekt den 8sten dezer via **MUNTOK** en **RIOUW**, naar **SINGAPORE.**
Nadere inlichtingen te bekomen bij de
Directeuren der N. I. Stoomb.-Maatschappij,
(1530) MACLAINE WATSON en Co.

Naar **Samarang**, **Soerabaija**, **Makassar**, **Timor** en **de Molukkos**, zoomede naar **Pontianak en Singkawang** zullen omstreeks den 8sten en 10den dezer STOOMSCHEPEN vertrekken.
W. CORES DE VRIES.
BATAVIA, *Mei* 1858. (1535.

Passage naar
NEDERLAND

wordt aangeboden met het Ned. fregat schip **ADMIRAAL JAN EVERTSEN,** kapt. **H. A. Tekelenburg,** hebbende uitmuntende inrigtingen voor Passagiers en voerende een geëxamineerd Doctor, om tegen het midden van de volgende maand van hier te vertrekken.
Nadere informatiën te bekomen te *Samarang* en hier bij
de Agenten
(1554) B. KOPERSMIT EN Co.

Vracht en Passage naar
SOERABAYA
wordt aangeboden met het Nederl. schip
WILHELMINA LUCIA,
Kapt. G. POOLMAN,
Adres
(1557) B. KOPERSMIT *&* Co.
BATAVIA, *den* 2 *Junij* 1858.

PASSAGE NAAR SOERABAIJA

per het Nederlandsch schip »**Het Schoon Verbond**" kapitein **D. D. BORCHERS**, welke bodem van hier zal vertrekken in het begin dezer maand.
Informatie te bekomen bij den Gezagvoerder in het *Marine-Hôtel* of bij
de Agenten
TOLSON HUNT en CO.
2 Junij 1858. (1518)

VRACHT EN PASSAGE NAAR TJILATJAP

met het Ned. schip **HENRIETTE,** kapt. **J. van LOENEN,** om tegen het einde der volgende week derwaarts te vertrekken.
Adres bij
de Agenten
HAAGER *&* SCHUURMAN.
BATAVIA, 28 Mei 1858. (1513)

VRACHT EN PASSAGE NAAR SAMARANG

wordt aangeboden met het schip **STAD ASSEN,** kapt. **J. Haverbult,** om in den loop der volgende week derwaarts te vertrekken.
Informatien bij
de Agenten
SCHIMMELPENNINCK en CO.
29 Mei 1858. (1537)

VRACHT EN PASSAGE NAAR SAMARANG

wordt aangeboden met het schip **CORNELIS ANTHONIE,** kapt. **D. R. Kleve,** om in het laatst der volgende week derwaarts te vertrekken.
Informatien bij
de Agenten
SCHIMMELPENNINCK en CO.
29 Mei 1858. (1538)

BATAVIA.

Op Zaturdag jl. heeft het Oostenrijksche oorlogs-fregat *Novara* de reede van Batavia verlaten, koers stellende naar Manilla en China.

Het zal welligt onzen lezers niet onbelangrijk voorkomen, eenige nadere bijzonderheden, aangaande de zending van de *Novara* en het verblijf van het état-major, vooral het wetenschappelijke gedeelte daarvan, gedurende ongeveer drie weken hier ter plaatse, te vernemen.

Ter loops zij hier medegedeeld, dat de naam *Novara*, dien het schip draagt, en velen zoo vreemd voorkwam, is ontleend aan den veldslag van dien naam, die in 1849 door de Oostenrijkers aan het leger van *Karel Albert van Sardinie* werd geleverd en de heerschappij des eersten in Italie voor goed herstelde.

Volgens ooggetuigen moet de inrigting van de *Novara*, als oorlogschip beschouwd, weinig belangrijks opleveren en is ook het ongunstig aanzien van het vaartuig tijdelijk opgeofferd aan de meer vreedzame en edele roeping, die het thans vervult.

De bedoeling toch van de reis rond de wereld van de *Novara*, waarop thans zoo velen in Europa het oog gevestigd houden, is eene geheel wetenschappelijke. Men verzekert dat het loffelijk denkbeeld daarvan is uitgegaan van den Aartshertog Ferdinand Maximiliaan van Oostenrijk, naar wij vermeenen, oom van den thans regerenden keizer, die, de zeedienst tot zijn keuze gemaakt hebbende, aan het hoofd der Oostenrijksche Marine, ontelbaar veel heeft toegebragt, om der vervallen zeemagt nieuw leven en luister bij te zetten. De voorname bestemming van de *Novara* (zoo men zegt, door den beroemden *Alexander von Humboldt* aangegeven) schijnt te zijn, zeldzaam bezochte plaatsen der wereld aan te doen en aldaar de meest uitgebreide natuurkundige waarnemingen te verrigten, gelijk dan ook laatstelijk de Nicobar Eilanden en dat van St. Paulus het hoofdtooneel van de werkzaamheden der wetenschappelijke commissie geweest zijn. De meer bekende landen worden slechts ter loops aangedaan, met het algemeene doel, zich met volk-, land- en handelskennis te verrijken, zoodat dan ook Java naar evenredigheid slechts zeer kort en voor een klein gedeelte is bezocht geworden. Voor het maritiem gedeelte stelt men zich tot taak, de zeereis in te rigten naar de voorschriften van den beroemden Amerikaanschen zee-geleerde *Maury*, en de meest belangrijke proeven, peilingen en meetingen worden voortdurend op zee genomen, waartoe de voortreffelijkste werktuigen het état-major en de geleerde commissie ten dienste staan.

De eigenlijke wetenschappelijke commissie bestaat uit: Dr. *Karl Scherzer*, voor Ethnographie, Staathuishoudkunde en Handel, Dr. *Ferdinand Hochstetter* voor Geologie en Natuurkunde, Dr. *George Frauenfeld* en *Zelebor Johann* voor zoölogie, terwijl de heeren *Jelink* en *Cortez*, benevens van de Marine 4 zee-officieren en een gelijk getal adelborsten aan de commissie zijn toegevoegd, om de wetenschappelijke nasporingen te ondersteunen. Het Oostenrijksche Gouvernement schijnt zich overigens beijverd te hebben, het geheel état-major uit een wetenschappelijk en voortreffelijk personeel te doen bestaan. Onder de dienstdoende officieren van gezondheid aan boord, bevinden zich Dr. *Jeligmann* en Dr. *E. Schwarz*, beide mannen van geleerdheid, de laatste vooral een uitstekend Botanicus.

Zelfs de bemanning van de *Novara*, ten getale van 317 man, is met onderscheid gekozen uit zes honderd vrijwilligers, die zich tot het volbrengen van dezen togt hadden aangeboden, terwijl de heer *Eduard von Marrocchini*, als geestelijke, aan de expeditie is toegevoegd.

Aan het hoofd der wetenschappelijke commissie en tevens als opperbevelhebber van het fregat *Novara* (waarop *Frederik* baron *von Pock* als tweede commandant dienst doet) staat de commodore *Bernard von Wullerstorf* en *Urbaïr*, een man van een edel en vorstelijk voorkomen, die door zijne innemende en hoffelijke manieren allen aan zich heeft verbonden, welke, gedurende zijn kort oponthoud alhier, de eer genoten met hem in aanraking te komen.

De commodore *von Wullenstorf* staat zeer hoog in aanzien bij de Oostenrijksche Marine. Door zijne astronomische studien en de uitgave van vele zeevaartkundige werken, heeft hij de ontluikende Marine aan zich verpligt, maar bovenal is hij het geweest, die, in het revolutie-jaar 1848, toen Venetie en een groot deel der vloot reeds was afgevallen, de zaak van Oostenrijk getrouw bleef, te Triëst zijn diensten den toenmaligen opperbevelhebber der Marine aanbood en, door zijn energieke maatregelen, de zeemagt van zijn vaderland heeft gered. De keizer schonk hem later de decoratie van de IJzeren Kroon voor zijne „nuttige diensten in vrede en oorlog".

Kort na aankomst alhier, werd de Commodore en een gedeelte van het état-major bij Z. E. den Gouverneur-Generaal genoodigd en stelden de leden der wetenschappelijke commissie zich in aanraking met de bestuurders van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen en die der Natuurkundige Vereeniging. Herhaalde malen werd door hen met groote belangstelling het museum van genoemd Genootschap bezigtigd, terwijl de Natuurkundige cabinetten van eenige particulieren, zoomede de, in tropische en Europesche planten zoo rijke, bloemenhoven van eenige liefhebbers hier ter plaatse dezelfde eer te beurt viel.

Op uitnoodiging van den Gouverneur-Generaal, deden de Commodore en de leden der wetenschappelijke commissie een uitstapje in het Buitenzorgsche en de Preanger-Regentschappen, begeleid door den Adjudant van Zijne Excellentie, luitenant *de Kock* en den president der Natuurkundige Vereeniging, Dr. *Bleeker*.

Op deze vlugtige reis werden eenige dagen te *Buitenzorg* en *Tjipannas* vertoefd, van de laatste plaats de berg *Pangerango* beklommen en op den top overnacht. Het ongunstige weder belette echter den reizigers, de heerlijke vergezigten te genieten, die dit 10,000 voet boven de zeeoppervlakte verheven punt aanbiedt. De prachtige natuurtafereelen en het zeldzame gezigt eener snelle afwisseling van plantengroei, aan de beklimming van dezen schoonen berg verbonden, vergoedde eenigermate dit gemis.

Door den geöloog Dr. *Hochstetter* werd de krater van den *Gedeh* bezocht, terwijl door eenigen de kina-tuin te *Tjibodas* mede vlugtig in oogenschouw werd genomen.

Ook *Tjandjioer* werd door een gedeelte van het reisgezelschap aangedaan, waar zij door den Resident luisterrijk werden onthaald en hun het gezigt van Inlandsche spelen en vermakelijkheden werd aangeboden.

Na hun terugtogt bleven de reizigers nog een dag bij den Gouverneur-Generaal te gast, terwijl de natuuronderzoekers den prachtigen plantentuin konden bewonderen, door eenigen hunner, misschien zonder vleijerij, »*de schoonste der aarde*" genoemd.

De Heer *J. Sellenij*, die als schilder de expeditie mede maakte, moet eene menigte schetsen, zoo van het pitoreske op dezen tour, als van de schilderachtige partijen, die *Batavia* op vele plaatsen oplevert, hebben ontworpen.

Nadat de Commodore en de meeste reizigers te *Ba-tavia* waren terug gekeerd, (enkele geleerden bleven no[g] te *Buitenzorg* achter, om hunne studiën en vooral bo-tanische nasporingen te vervolgen op het zoo rijke e[n] uitgebreide terrein, dat voor hen lag) vielen hun van al[le] zijden huldebewijzen en receptiën ten deel. Reed[s] in een onzer vorige nummers, gaven wij verslag va[n] het groot Thé-dansant, dat in de societeit Concordi[a] ter eere van het état-major der *Novara* plaats had, onderscheidene dinés werden, gedurende de overige d[a]gen van hun verblijf, nog aangeboden door de Com-mandanten der zeemagt en van het leger in Indië, doo[r] den Vice-President van den raad van Indië, den Eng[el]schen consul, waarnemend consul van Oostenrijk [en] andere particulieren.

Van wege het Bataviaasch Genootschap van kunst[en] en wetenschappen en de Natuurkundige Vereeniging werden den Commodore *von Wullerstorf* benevens de Heeren *Hochstetter*, *Scherzer* en *Frauenfeld* het eere-correspondeerend Lidmaatschap dier geleerde ligchame[n] opgedragen.

Het genootschap beijverde zich voorts, door het aa[n]bieden van rijke geschenken, de wetenschappelijke ze[n]ding der commissie te bevorderen,

Evenzeer moeten de heeren Dr. *Bleeker* en de Ko[l.] *von Schierbandt*, uit hunne cabinetten van Indische vi[s]schen en vogelen, belangrijke exemplaren aan de com-missie welwillend hebben afgestaan. Bovendien hee[ft] de commissie door aankoop zich in het bezit gesteld v[an] eene menigte voorwerpen tot dezen archipel betrekki[ng] hebbende, ten einde daarmede de Ethnographische [en] natuurkundige verzamelingen van *Weenen* te verrijke[n].

Van zijne zijde bleef het état-major der *Novara* ni[et] achterlijk, de beleefdheidsbewijzen van den wal te b[e]antwoorden,

Reeds Zaturdag te voren, waren eenige leden van h[et] Bat. Genootschap en de Natuurkundige Vereeniging a[an] boord der *Novara* genoodigd en door den Commodo[re] op de meest gastvrije en hartelijke wijze ontvange[n], terwijl een keurig déjeuner, afgewisseld door de schoo[ne] muzyk van het corps Muzykanten aan boord van h[et] schip, hun werd aangeboden en hun de gelegenheid ge[ge]ven, de fraaije inrigting van het schip, vooral met het o[og] op de specialiteit van den tegenwoordigen togt, te b[e]wonderen.

Gepasseerden Vrijdag viel den vice-president en eenig[e] leden der Directie van de societeit Concordia beneve[ns] anderen genoodigden dezelfde eer te beurt, en mogte[n] de gasten een even gulle als vriendelijke receptie ond[er]vinden.

Over het algemeen roemen allen, die met hen in aanr[a]king kwamen, den beschaafden en aangenamen omgang[s]toon der Oostenrijksche gasten en wederkeering schi[jnt] de ontvangst, hun hier te beurt gevallen, in de hoog[ste] mate hunne tevredenheid opgewekt, ja hunne v[er]wachting te hebben overtroffen. De meest vleijen[de] bewijzen hebben wij hiervan onder oogen geh[ad]. Zoo schreef een der uitstekendste leden van de w[e]tenschappelijke commissie, tot afscheid aan een on[zer] bekenden, die hem gedurende zijn verblijf eenige die[n]sten had kunnen bewijzen het volgende:

»Je voyage depuis presque 20 ans, je suis un voy[a]geur d'habitude, et je ne suis pas du tout un hom[me] sentimental. Cependant, de peu d'endroits je me sép[a]rais avec plus de regrets que de *Batavia*, ou. pend[ant] peu de semaines, j'étais assez heureux pour faire d[es] connaissances avec des hommes si distingués et d'app[e]ler même plusieurs „mes amis."

Wij mogen alzoo de hoop koesteren, dat, terwijl h[et] verblijf der *Novara* voor velen tot de aangenaam[ste] ontmoetingen in *Indië* zal blijven behooren, de vreem[de] bezoekers de overtuiging met zich hebben weggedrag[en], dat hun ontvangst alhier niet alleen eene koude pli[gt]pleging heeft gegolden, door de eene bevriende en [be]schaafde natie aan de andere verschuldigd, maar ve[el]eer eene hulde aan de bevordering der wetensch[ap]pen, door de reis van de *Novara* bij uitnemendh[eid] beoogd, en die als zoodanig ook in deze gewesten, h[oe] verre verwijderd van het brandpunt van geleerdheid [en] wetenschap, de hoogste sympathie heeft ondervond[en], terwijl de beste resultaten aan de *Novara* op zij[ne] verdere togten worden toegewenscht.

SOERAKARTA. — Den 17den Mei is de Pangeran Ad[hi]pati *Ngabehi*, oudste onechte broeder van den onla[ngs] overledenen Soesoehoenan, door den wd. resident v[an] *Soerakarta*, uitgeroepen tot Pangeran Adhipati A[nom] (Kroonprins) en, nog dienzelfden dag, namens het [Ne]derlandsch-Indisch Gouvernement, tot Soesoehoe[nan] van *Soerakarta Hadiningrat*, onder den naam en ti[tel] van *Soesoehoenan Pakoe Boewôno Senopati Ingalogo [Ab]d'oer Rahman Saijdin Panoto Gomo* de VIII[e]. Onmid[del]lijk na de uitroeping van den Pangeran Adhipati *N[ga]behi* tot Soesoehoenan, werd de Pangeran *Praboe[-]djoja*, oudste echte zoon van wijlen *Pakoe Boewono* VI[en], door den wd. resident van *Soerakarta*, verhe[ven] tot Pangeran Adhipati *Anom* (Kroonprins), onder den na[am] van *Mangkoe Negoro Soedikbio Rodjo Poetro Nare[ndro] Mataram.*

Bij deze plegtigheden werd het volgende in acht [ge]nomen:

Des morgens ten half negen ure van bovengemel[den] dag, begaven zich de militaire commandant met de [of]ficieren van het garnizoen, de civiele ambtenaren, [een] aantal der voornaamste ingezetenen van *Soerak[arta]* zoo mede de Pangeran Adhipati Ario *Mangkoe Neg[oro]* met de voornaamste officieren van zijn legioen, n[aar] den kraton, verblijfplaats des Soesoehoenans.

De voor deze gelegenheid benoemde commissaris[sen] van het gouvernement, zijnde de wd. resident v[an] *Soerakarta H. F. Buschkens,* de resident van *Kadoe [...] M. van de Graaff* en de resident van *Madioen C. W[i]gers,* waren gezeten in het midden der groote pand[op]po van den kraton en ontvingen de aankomenden.

De Pangeran Adhipati *Ngabehi* was gezeten ter li[n]ken zijde der commissarissen, op den naasten stoel v[an] de vooruitspringende rij zetels, waarop alleen oude[re] prinsen het voorregt hebben plaats te nemen.

De overige prinsen zaten, als naar gewoonte, op e[e]nigen afstand achter deze rij zetels, dus links voor[]waarts van de commissarissen.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag, 2 Junij 1858, No. 44.

De Pangeran Adhipati Ario *Mangkoe Negoro*, de militaire commandant, de civiele ambtenaren, officieren en ingezetenen namen plaats regts en voorwaarts van de commissarissen.

De rijksbestierder, regenten en officieren der corpsen troepen van Zijne Hoogheid vormden de vierde zijde tegen over de commissarissen.

Na eenige oogenblikken te hebben gezeten, stonden met de commissarissen alle de op stoelen gezetenen op en deed de wd. resident voorlezing van de publicatie, waarbij de Pangeran Adhipati *Ngabehi* benoemd werd tot Pangeran Adhipati *Anom* (Kroonprins). De voorlezing daarop in de javaansche taal hebbende plaats gehad, namen allen hunne plaatsen weder in.

Een vierde uurs later werd, op gelijke wijze, voorlezing in de beide talen gedaan van de publicatie, behelzende de uitroeping en voorstelling van den zoo even benoemden Pangeran Adhipati *Anom* tot Soesoehoenan.

Gedurende deze voorlezing werd de dampar (vorstelijke zetel) in het midden der rij van 's gouvernements commissarissen geplaatst en, nadat den nieuw uitgeroepen Soesoehoenan door den wd. resident de ster, aanduidende de vorstelijke waardigheid, was op de borst gehecht, Z. H. een paar met diamanten versierde muilen had aangetrokken en acht vingers met groote brillianten ringen had getooid, werd hij door den wd. resident naar den dampar geleid, waarop Z. H. plaats nam en het geheele gezelschap zich weder nederzette. De gouvernements commissarissen boden bij deze gelegenheid den vorst kortelijk hunnen gelukwensch aan.

Na verloop van een vierde uurs, riep de wd. resident den Pangeran *Praboe Widjojo* voor, die zich links, eenigzins voorwaarts van den vorst en 's gouvernements commissarissen op den grond plaatste, waarna in beide talen de voorlezing plaats vond van de publicatie, zijne verheffing vermeldende tot Pangeran Adhipati Anom (Kroonprins).

De aanwezigen op dampar en stoelen gezeten, die ook deze voorlezing staande hadden aangehoord, namen nu weder plaats.

Tegen elf ure begaf zich de vorst, door al de aanwezigen vergezeld, naar de *Sitihinggil*, waar even als in de pandoppo in den kraton werd plaats genomen.

In tegenwoordigheid van eenige troepen des Soesoehoenans en eene zeer talrijke verzameling van volk, had hier een tweede voorlezing plaats van den Javaanschen tekst der bovenbedoelde drie publicatien.

Dit werd gevolgd door het instellen van drie toasten, elk begroet door saluten uit het klein geweer en geschut.

Na afloop hiervan begaf zich het geheele gezelschap naar de gereed staande rijtuigen, waarmede in volle statie de eigenlijke voorstelling des Soesoehoenans aan den volke plaats had. De stoet nam, in den stap met de hoofdpersonen vooraan, in geregelde orde, den weg om het fort *Vastenburg* en voorts rondom den gedeelten ringmuur van den kraton.

De rijtuigen werden voorafgegaan, begeleid en gevolgd door den rijksbestierder en de regenten, door des Soesoehoenans dragonder lijfwacht en alle Zijner Hoogheids op onderscheidene wijze gewapende, infanterie en cavallerie.

Bij het voobijgaan van het fort, werd de Soesoehoenan begroet met een salut van 21 kanonschoten.

Eene tallooze menigte volks bedekte de pleinen en wegen.

Ongeveer ten één ure eindigde de optogt. Op de Sitihinggil werd nog eenige oogenblikken plaats genomen, en defileerden eenige keurbenden des keizers; daarna ging men naar de groote pandoppo binnen den kraton terug.

Des middags ten 4 ure werd voorlezing gedaan der acte van verbond, door den nieuw verheven Soesoehoenan te passeren, na welke voorlezing, dezelve door Z. H. werd bezworen en door hem en de aanwezige rijksgrooten geteekend en bezegeld.

De dag werd met een bal en souper, ter eere van Z. H., die het feest bijwoonde, in het residentiehuis besloten.

(*Jav. Court.*)

Sourabaija, 27 *Mei*. Het engelsche oorlog-stoomschip *Punggoera* heeft, op den 25sten dezer, zijne reize naar Calcutta voortgezet. Onderscheidene ingezetenen hebben H. M. officieren uitgeleide gedaan en aan het corps stafmuzykanten, van het aan boord zijnde 77ste regiment infanterie, is eene som van ƒ600,— ten geschenke aangeboden.

(*Oostpost*)

Pasoeroean, 26 *Mei*. In den avond van den 14den dezer, heeft alhier, door het schieten onder de inlanders, bij gelegenheid van het ophanden Beïran feest, een vreeselijk ongeluk plaats gehad.

In de kampong Maijangan namelijk, had een inlander een klein kanon zoo zwaar geladen, dat hetzelve bij het afsteken aan stukken sprong.

Eene in de nabijheid staande vrouw, kreeg een stuk 4 duim diep in de hersenpan, met het ongelukkig gevolg, dat zij onmiddelijk overleed.

De hierin betrokken personen zijn voorloopig in verzekerde bewaring gesteld.

Het is voor deze ongelukkigen te wenschen, dat hun spoediger eene regtsbedeeling te beurt valle, dan zekeren Radhen *Soerahman*, die daarop nog steeds wachtende is voor een, op 4 Januarij 1857, gepleegden vierdubbelen moord.

(*Pass. N. en Adv. bl.*)

NEDERLAND.

's Gravenhage, 6 April. Z. M. de koning heeft heden morgen in een bijzonder gehoor ontvangen den heer J. Bosscha, nieuw benoemd minister voor de zaken der Hervormde en andere Eeredienstten, ten einde in handen van Z. M. den gevorderden ambtseed af te leggen.

De heer Bosscha heeft heden de werkzaamheden aan zijn departement aanvaard.

— Aan het diner, dat gisteren ten hove heeft plaats gehad, hebben ook de ministers deelgenomen.

's Gravenhage, 7 April. Gisteren avond is, in 84jarigen ouderdom, overleden de gepens. luit.-gen. graaf. van Stirum, ridder van verschillende, zoo Nederlandsche als buitenlandsche ridderorders.

— Ten gevolge van de beschikking van burgem. en weth. van 's Gravenhage, alhier een lokaal aangewezen zijnde tot het houden van eene, der door Z. M. den koning geautoriseerde, tentoonstellingen van de merkwaardigste voortbrengselen van nijverheid en kunst uit alle landen, is de administratie in de gelegenheid gesteld de inzendingen af te wachten, te beginnen met den 15den dezer maand. De tentoonstelling zal tusschen den 1sten en 15den Mei a. s. kunnen geopend worden, en zes à acht weken duren. Het bureau is gevestigd in het lokaal der Teekenakademie aan den Boschkant te 'sHage, alwaar ten spoedigste de voorstellen en mededeelingen der fabricanten uit alle landen franco moeten worden ingezonden.

— De Hooge Raad der Nederlanden heeft uitspraak gedaan in de zaak van den heer mr. C. C. E. d'Engelbronner, tegen den staat der Nederlanden. Zoo als men zich herinneren zal, strekt de vordering des eischers tot uitbetaling aan hem door den gedaagde van een wachtgeld, waarop hij, ingevolge het daaromtrent bestaande konink. besluit, als eervol ontslagen secr.-gen. bij het dep. van just., regt zou hebben. De raad heeft zich ambtshalve onbevoegd verklaard van deze zaak kennis te nemen, o. a. op grond, dat én volgens de algemeene beginselen van staatsregt bij de grondwet erkend en aangenomen, én volgens het koninklijk besluit, waarop de eischer zich beroept (daargelaten nog de vraag of en in hoeverre dit besluit in casu toepasselijk is), het verleenen van wachtgeld bij ontslag aan ambtenaren is eene administrative daad, die bij den koning behoort; dat alzoo het toekennen van zoodanig wachtgeld aan ontslagen ambtenaren, is eene daad van administratief gezag, buiten den kring der attributen van de regterlijke magt; en dat mitsdien de regterlijke magt niet bevoegd is van dergelijke zaken kennis te nemen.

ENGELAND.

Het Engelsch nieuwsblad de *Spectator* zegt, dat het thans voldingend bewezen is, dat de groote zeeslang een werkelijk bestaand dier is. Kapitein Harrington van de *Circassian* is iemand, die eene verantwoordelijke betrekking bekleedt en zijn brief aan Admiraal Hamilton bewijst, dat hij een man is met een zeer gezond oordeel.

Met een twintigtal zijner vrienden en scheepsgezellen, zag deze heer het dier, op nog geen twintig ellen afstands van het schip. De thans vermelde daadzaken komen overeen met de mededeelingen van het état-major der *Daedalus* niet alleen, maar ook met die van vele andere personen, die een enorm groot zeedier zagen, dat zich snel over de watervlakte bewoog. Het is veel waarschijnlijker, dat er inderdaad een zeeslang bestaat, dan dat een aantal personen, op verschillende tijden en onder geheel verschillende omstandigheden, zouden overeenkomen in een onwaar verhaal, te meer daar sommigen van die personen menschen zijn van opvoeding, geloofwaardig en geoefend in het doen van waarnemingen ter zee. De zeeslang is dus geen fabeldier meer, maar eene werkelijkheid en deze is niet de eerste maal, dat het ongeloof aan de zoogenaamde fabelen der zeelieden beschaamd wordt.

— Eenige maanden geleden, gaven sommige engelsche dagbladen de hoop te kennen, dat de in 1851 algemeen geuite wensch, om in 1861 eene tweede wereldtentoonstelling te Londen te zien openen, mogt vervuld worden.—Thans vernemen wij met genoegen, dat daartoe een voorstel is gedaan aan de Maatschappij van schoone kunsten te Londen, en men zich onledig houdt met het ontwerpen der noodige plannen voor eene tweede Londensche wereldtentoonstelling in 1861.

— Miss Nightingale heeft, in een brief aan den heer Sidney Herbert, den president van de commissie tot verzameling van gelden voor het Nightingale fonds, haar leedwezen te kennen gegeven, dat hare zwakke gezondheid niet gedoogt, voorhands aan het hoofd te staan van het nieuw op te rigten model-hospitaal, zooals aanvankelijk haar voornemen en ook het doel der bijeengebragte gelden geweest is. Zij beschouwt het pligtmatig dit ter kennisse der commissie te brengen, opdat deze volgens eigen goeddunken thans over de gelden kunne beschikken. Tengevolge dezer mededeeling, heeft de commissie besloten, de gelden òf op rente uit te zetten òf het tijdstip af te wachten, dat de gevierde vrouw in zooverre hersteld zal zijn, dat zij aan haar oorspronkelijk plan gevolg kan geven.

— De *Times* zegt, in een artikel over de finantieele aangelegenheden des lands, dat het te vreezen is, dat voor het volgende dienstjaar een deficit van 6 millioen pond sterling in het budget zal ontstaan. De ontvangsten zullen namelijk, door de verdere verlaging van de belasting op de inkomsten, met 1 millioen verminderd worden. In Mei aanstaande zullen weder 2 millioen schatkistbilletten ingetrokken moeten worden; het amortisatiefonds zal buitendien, naar men verneemt, anderhalf millioen noodig hebben, terwijl evenveel, op de rekening van de verhoogde budgetten van het leger en de vloot, gesteld moet worden.

— De nieuwe Oost-Indische leening van £ 5,000,000 is dezer dagen uitgeschreven. Bij de opening der billetten bleek, dat de inschrijvingen te zamen £ 4,600,000 tot verschillende koersen bedroegen. De directeuren der O. I. Compagnie hebben daarop bekend gemaakt, dat zij besloten hadden de leening aan te gaan tegen 97 pCt., tot welken koers aan de inschrijvers het bedrag, waarvoor zij hadden ingeteekend, zou worden gegund. De overige £ 400,000 werden aan de beurs gebragt en onmiddelijk genomen.

— Dezer dagen brak, in de nabijheid van het Britsch museum te Londen, bij een schrijnwerker een brand uit, waardoor 15 menschen, op de bovenste verdiepingen van het gebouw, den dood in de vlammen vonden.

— In eene dezer dagen in den schouwburg van Drury Lane te Londen gehoudene meeting, om middelen te beramen voor de oprigting van een monument, ter eere van wijlen generaal Havelock, werd besloten een standbeeld van dien krijgsman in Trafalgar-square daar te stellen. Mogt het bedrag der daarvoor in te schrijven gelden meer beloopen dan benoodigd is, dan behoudt de commissie van beheer zich het regt voor, daarover te beschikken op eene wijze, welke in overeenstemming is met de bekende gevoelens van den overledene.

FRANKRIJK.

Parijs, 6 April. Men gelooft hier dat de door den heer Cavour ingeslagen weg, om de kwestie van de *Cagliari* aan de uitspraak van de mogendheden, die het Parijsche tractaat hebben onderteekend, te onderwerpen, tot eene gewenschte uitkomst zal leiden. Men spreekt reeds van een tweede memorandum, dat de Napelsche regering, in antwoord op het document van het Sardinische cabinet, aan die mogendheden zal toezenden. Hoewel de koning van Napels niet meent tegenover Sardinie dezelfde gedragslijn te moeten volgen, als hij, al is het dan ook wat laat geweest, tegenover Engeland gevolgd heeft, zoo hoopt men toch, door middel van het congres, tot eene oplossing van het geschil te geraken, vooral daar bij de eigenaardige omstandigheden, onder welke de inbeslagname van de *Cagliari* plaats vond, eene meer naauwkeurige vaststelling van een, tot nu toe nog niet uitgemaakt, beginsel van het volkenregt als hoogst noodig beschouwd wordt.

De Fransche regering heeft van haren consul-generaal te Belgrado, den heer Bernard-Delesserst, dépêches ontvangen omtrent den stand van zaken in Servie en de Herzegowina. Volgens dezen zouden de verhoudingen in die streken eene vredelievende oplossing te gemoet gaan, en had de vertegenwoordiger van Frankrijk dienaangaande van Kabul-Effendi de meest bepaalde en geruststellende verzekeringen ontvangen. Dit zoude, naar men uit eene vrij goede bron verneemt, de Fransche agent officieel gemeld hebben, hetgeen echter, wanneer men de jongste gebeurtenissen in Montenegro, de toenemende verbittering der rajahs en de halstarrigheid der Porte in aanmerking neemt, al zeer vreemd klinkt.

Wij vernemen dat de inschrijving voor de Lamartine slechts langzaam vordert en dat men bereids van het denkbeeld zwanger gaat, die te staken. Zij zoude alzoo evenmin het vermogen van den beroemden dichter stijven, als zijn naam met een nieuwen stralenkrans omgeven. Men heeft die inschrijving tot geene partijzaak willen maken, maar tot eene van algemeen belang en daarom wil er zich ook geene enkele partij mede bemoeijen. De bijdragen van het keizerrijk hebben alles behalve den wedijver der republikeinen ten gevolge gehad en op zich zelven waren die bijdragen te gering, om het te kort aan de andere zijde te dekken. De onderneming wordt reeds thans als mislukt beschouwd. De heer de Lamartine moet zelfs, op aanraden zijner vrienden, voornemens zijn, zich in staat van faillissement te doen verklaren.

Parijs, 7 April. In het begin van Mei, zullen een aantal Fransche officieren zich naar Londen begeven, om H. M. koningin Victoria in persoon hunnen dank te betuigen voor de vereerende onderscheiding hun ten deel gevallen, door de benoeming tot ridder der Bath-orde.

Op last van den keizer zal er, in een der zalen van het gebouw der prefectuur van policie, eene buste, ter nagedachtenis van den overleden staatsraad Carlier, worden geplaatst.

Met inbegrip van het bedrag, voor hetwelk de keizer en prins Jerome ten behoeve van den heer Lamartine hebben geteekend, beloopt het totaal der te Parijs ingeschreven gelden nog slechts p. m. 50,000 fr., welke som, alles in aanmerking genomen, voor de hoofdstad waarlijk niet aanzienlijk kan genoemd worden. Lord Normanby heeft er, door tusschenkomst van den *Constitutionnel*, nog 1000 fr. bijgevoegd, en dit kan welligt eenige aanleiding geven, dat er zich nog meer deelnemers opdoen.

Er is heden een senatus-consult ingediend, waarin wordt voogesteld, de leden van den senaat en die van den staatsraad, alsook de grootkruisen van het legioen van eer aan de gewone regtsmagt te onttrekken en alleen aan de uitspraken van den senaat zelven te onderwerpen.

— De candidaturen voor de alhier op handen zijnde verkiezingen worden meer en meer bekend. De generaal Perrot, oud-commandant van de nationale garde, zal candidaat der regering zijn voor het 3e kiesdistrict. In het 6e noemt men den heer Eck, als officieelen candidaat. In het 8e heeft de heer Perret zijn ontslag genomen als maire, om als onafhankelijk candidaat op te treden, terwijl hij in zijne functien zal worden opgevolgd door den heer Levy. Men weet nog niet, of hij de candidatuur van de regering zal aannemen.

Van de zijde der oppositie is er nog niets beslist, vooral wat de heeren Jules Favre en Bethmont betreft.

— De *Nord* is gisteren alhier weer in beslag genomen.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 6 April. Het Deensche antwoord aan den bondsdag wordt hier als een meesterstuk van diplomatieke sluwheid beschouwd. Ten aanzien van den vorm is het minzaam en tegemoetkomend, terwijl, wat den inhoud betreft, daarin niet het minste spoor eener wezenlijke concessie is te ontdekken. Zelfs de daarin aangeduide toegevendheid betreffende Lauenburg, is slechts schijnbaar en verandert niets aan de wezenlijkheid der bezwaren van dit hertogdom. Ten opzigte van Holstein schijnt de Deensche regering geen hair breed van hare handelwijs te willen afwijken. Van Sleeswijk wordt met geen woord gerept, ofschoon het even goed zijne regten heeft als Holstein.

— Naar men uit Stuttgart verneemt, bedraagt het deficit der gefailleerde drie firma's Schleehauf, Weiss en Arleiter aldaar, te zamen meer dan een millioen guldens. Vele particulieren ondergaan hierbij aanzienlijke verliezen.

— Volgens brieven uit Hamburg, heerscht in het handelsverkeer met Berlijn reeds weder veel levendigheid. De verzendingen van goederen derwaarts worden dagelijks veelvuldiger. De goederen-treinen bestaan dikwijls uit 70 à 80 waggons.

— De groothertog van Saksen Weimar, die steeds bedacht is, om kunsten en wetenschappen te beschermen en de bevorderaars daarvan aan te moedigen, heeft aan

de, door hunne reizen in Azie beroemd geworden, gebroeders Schlagintweit het ridderkruis der Valkenorde verleend.

AMERIKA.

De berigten uit New-York loopen tot 20 Maart. Het nieuws is ditmaal van zeer weinig belang. In de wetgevende kamers waren de constitutie Lecompton en de aangelegenheid van Kansas nog altijd in discussie. In den senaat had een nieuw tooneel van wanorde over deze onderwerpen plaats gehad; bij deze gelegenheid schold men elkander voor leugenaar uit. In het Huis van Vertegenwoordigers was de regering gemagtigd een onderzoek in te stellen, betreffende de inbeslagneming van de Amerikaansche bark *Adriatic*, door de Fransche autoriteiten te Marseille. Dit schip is later te Savannah binnengeloopen. Hetzelfde ligchaam had vergunning verleend tot het oprigten van vijf regimenten vrijwilligers.

— Uit Washington wordt aan den *New-York Herald* geschreven, dat de Engelsche gezant, lord *Napier*, als zoodanig zal aftreden, deels wegens de verandering van het Engelsche ministerie, deels omdat het Amerikaansche klimaat ongunstig op de gezondheid zijner echtgenoote werkt.

— Er was een gerucht in omloop, dat generaal *Cass*, het ministerie wilde verlaten, omdat hij niets vermag tegen de politiek van den president ten gunste der slavernij, en hij voor de gevolgen er van niet wil instaan. Dit gerucht is echter nog niet bevestigd.

— Generaal *Walker* bevond zich met eenige zijner officieren te New-Orleans.

— Den 25 Jan. maakten de Mormonen zich tot een krachtigen wederstand gereed; zij waren bezig kanonnen te gieten en revolvers en buskruid te vervaardigen.

Zij hebben tevens eene memorie tot het congres gerigt, welke in dat ligchaam voorgelezen is en den lachlust der leden gaande gemaakt heeft. Daarin beklagen zij zich, dat op hunne bezwaren geen acht geslagen is; dat demagogen de oorzaak zijn van de bestaande tweedragt en dat men het uitschot van officieren naar hen afgevaardigd heeft. Verder vorderen zij de verwijdering der bondstroepen, algeheele godsdienstvrijheid en genoegdoening, met de bijvoeging dat zij, zoo noodig, tot tegenweer krachtig toegerust zijn.

— De stoomboot *Arkansas*, die 200 man versterking voor de expeditie naar Utah aan boord had, is op de Missisipi vergaan; het is nog niet bekend of daarbij menschen zij omgekomen.

— In den *Herald*, een der voornaamste dagbladen van New-York, van 13 Maart, wordt gemeld, dat het onlangs tot stand gebragte bewind in Mexico nog zwakker is dan dat, hetwelk daaraan is voorafgegaan; dat de generaal Zuloaga, die zich aan het hoofd er van bevindt, vermoedelijk genoodzaakt zal worden het voorbeeld van zijnen voorganger, den heer Comonfort, te volgen; dat Mexico aan eene toenemende regeringloosheid lijdt, welke aan de Noord-Amerikanen onherstelbaar voorkomt, ten ware, gelijk in den *Herald* beweerd wordt, de bevolking van het bedoelde gemeenebest zich onder de bescherming der Ver. Staten zoude willen stellen.

Overigens wordt uit Vera Crux geschreven, dat de burgeroorlog voortduurde en Alvarez, aan het hoofd van 3000 man, tegen de nieuwe regering in het veld stond.

Eenige aanhangers van Santa Anna, die op de Mexicaansche kust eene landing poogden te doen, zijn teruggeslagen.

— Met de *Canada* zijn berigten ontvangen uit Boston van 24 en uit New-York (telegrafisch over Halifax) van 25 Maart. De bill, ten doel hebbende Kansas met de Lecompton-constitutie in de Unie der Ver. Staten op te nemen, is in den senaat te Washington aangenomen, met een amendement, dat in de desbetreffende acte niets mag voorkomen, waardoor men ooit aan het volk van Kansas zijn oorspronkelijk regt, om de constitutie van dien staat te veranderen, zou kunnen strijdig maken of verkorten. Het congres verklaart uitdrukkelijk, dat zijne bevoegdheid niet verder gaat dan om toe te zien, dat de constitutie van elken afzonderlijken staat eene republikeinsche zij en niet in tegenspraak met de algemeene constitutie.

In den senaat van den staat Louisiana was een bill, waarbij de invoer van vrije negers werd toegestaan, voor onbepaalden tijd verdaagd, dus verworpen.

Op Ruatan moeten 150 bewoners van dat eiland door de Indianen vermoord zijn.

De heer Sailes is, naar men zegt, met eene geheime zending van de Amerikaansche regering naar Mexico belast, om de invloedrijkste personen van dien staat, betreffende de mogelijkheid eener vereeniging met de Vereenigde Staten te polsen.

Van de zelfde der tegen Utah bestemde expeditie, zijn onlangs versterkingen aangevraagd, welke ook onmiddellijk zijn afgezonden.

Uit Mexico wordt gemeld, dat de voorloopige president der republiek, generaal *Zuloaga*, de teruggave van alle geestelijke goederen bevolen heeft, die onder het bestuur van den vorigen president, generaal *Comonfort*, verkocht zijn. Zij, die deze goederen gekocht hebben, zullen voor deze teruggave geen schadevergoeding bekomen, met uitzondering van de vreemde onderdanen, indien zij bewijzen kunnen, dat zij ter goeder trouw gehandeld hebben en bij den koop met de wetgeving der republiek onbekend waren.

Zoo als wel te denken is, heeft de geestelijkheid dezen maatregel van *Zuloaga* met groot genoegen vernomen. Van den anderen kant heeft men echter reeds veel zien gebeuren, wat aan het kortstondige ook van zijn gezag doet gelooven. Alvarez toch heeft op nieuw de vaan des opstands in het zuiden opgestoken; in de handeldrijvende streken langs de kust heeft men geweigerd de reactionnaire beweging der hoofdstad te volgen, en het leger der liberale partij staat vijandig tegenover de regeringstroepen. Latere berigten willen wel is waar weten, dat de laatsten, in een gevecht bij Vera Cruz, de overwinning behaald hebben, maar men begrijpt ligt, dat dit niets bewijst voor de duurzaamheid van Zuloaga's gezag.

Het gerucht, als zou de voormalige president der republiek, Santa Anna, eene landing beproefd hebben, wordt bepaaldelijk tegengesproken. Hij moet zich nog op het eiland Cuba bevinden.

Met de *Atrato* zijn berigten ontvangen uit Greytown 5, Jamaica 12, Demerary en Trinidad 11, Martinique 14 en St. Thomas 20 Maart, benevens $ 637,251 aan specie. De berigten behelzen niets belangrijks. Het weder was over het algemeen gunstig.

Dezelfde boot heeft ook berigten medegebragt uit Valparaiso 15 en Callao 26 Februarij. Uit Chili schrijft men van den 15den, dat de Hamburger krisis aldaar verscheidene faillissementen had veroorzaakt en dat de handel zeer flaauw was. I Copiapo leverden de kopermijnen veel op. Berigten uit Callao melden dat het fregat *Apurimac*, in de beide Molas bij Arica, 250 man aan wal had gezet. Het fregat bombardeerde de stad van 7 ure 's morgens tot 4 ure 's namiddags, als wanneer de stad door de troepen van Vivanco bezet werd. Ongeveer 200 man moeten aan beide zijden gevallen en evenveel gewond zijn. De halve stad was door het bombardement in een puinhoop veranderd. Te Lima was eene revolutionnaire poging, aan het hoofd waarvan de president der Conventie, signor Ureta stond, nog tijdig onderdrukt.

— Een der dagbladen van New York laat zich volgender wijze uit over den tegenwoordigen staat der financiele en commerciële zaken aldaar:

Eigenlijk nieuws kan omtrent de commerciële aangelegenheden niet medegedeeld worden. In bijna alle takken van handel blijven de omzettingen beperkt, en deze stagnatie, te midden van overvloed aan geld, moet daaraan toegeschreven worden, dat onderscheidende huizen, bij de vele en onzekere verbindtenissen, waarin zij reeds betrokken zijn, niet geneigd of niet in staat zijn, op nieuw belangrijke transactien aan te gaan. De schok, die het crediet gekregen heeft, is tevens eene oorzaak van de tegenwoordige stagnatie. De handel is van dien schok nog niet genoeg bekomen, om met zijne gewone regelmatigheid en vertrouwen de zaken te hervatten Doch beide oorzaken moeten weldra ophouden. Het vertrouwen, de ziel des handels, keert gaandeweg terug; de saldo's zullen spoedig vereffend worden en onze natie, welke zich immer als verjongd uit rampspoeden weet te verheffen, zal door hare energie de sporen van alle onheilen uitwisschen, die onzen handel kortelings getroffen hebben. De overvloed aan geld, die zelfs zoo groot is, dat daarvan bijna geen voorbeeld bestaat, kan als het beste bewijs worden aangevoerd, dat de paniek niet genoegzaam gemotiveerd was geweest. De weinigen, die bezadigd genoeg waren, om den staat van zaken aandachtig gade te slaan, zijn dan ook tot het inzigt gekomen, dat er geene wezenlijke redenen voor de bestaan hebbende bezorgheid aanwezig waren, en dat de aandrang om geld tienmaal grooter is geworden door de vrees, welke de gemoederen had bevangen. Het is nutteloos thans op nieuw te spreken van de rampen, welke men aan die vrees te wijten heeft, van de opofferingen, die de handelaren zich hebben moeten getroosten, ten einde aan hunne verbindtenissen te voldoen, of van de faillissementen dier huizen, wier actief, hoewel meer dan voldoende, onmogelijk gerealiseerd kon worden. De tijd, welke al die rampen heeft aangebragt, is voorbij en wij zijn thans is staat, met juistheid na te gaan hoe zeer met der daad, in de Ver. Staten en in andere landen, de rijkdom gedurende de laatste jaren is toegenomen, een rijkdom, die een soliden en niet te vernietigen grondslag van crediet en vertrouwen geeft of behoort te geven.

— Er is in dit saisoen in Amerika een buitengewoon gebrek aan ijs. Noch de New-York noch de Knickerbocker ijs-compagnie, de eenigsten, die New-York provianderen, hebben nog een enkel blok ijs gezaagd, terwijl in het vorige jaar alle ijskelders, reeds voor het einde van Januarij, waren gevuld en eene hoeveelheid van 700 millioen ponden ijs inhielden.

— De *Times* zegt, op grond van particuliere brieven uit Venezuela, dat in die republiek eene groote politieke ontevredenheid heerscht en dat men ernstige uitbarstingen daarvan te gemoet zag. Volgens een schrijven uit La Guaya van 9 Maart, hadden er reeds revolutionaire manifestatien plaats gehad en hadden 400 werklieden, welke aan de openbare wegen gebezigd werden, zich bij de insurgenten gevoegd. Wat de fondsenhouders betreft, voor deze zoude een andere regering dan die van den president Monagas hoogst wenschelijk zijn.

WEST-INDIË.

Curaçao, 23 Januarij. Z. M. schoener *Schorpioen*, comm. C. J. Damme, is van hier naar Rio Hache vertrokken, met het doel, om Z. M. brik *Venus*, comm R. van Voss, af te lossen of, des noodig, ook daar te blijven ter bescherming der Nederlandsche onderdanen. Daar de opstand aldaar echter gestild is, zal een dezer bodems weldra alhier terug komen.

Protestantsche Kostschool voor kinderen van zendelingen en andere Europeërs in Oost-Indië, door het Nederlandsch Zendelinggenootschap gesticht te Rotterdam.

Een der grootste bezwaren voor den Europeër, verbonden aan eene vestiging in *Indië*, is gelegen in de opvoeding zijner kinderen. Voor hem, die op eene der hoofdplaatsen gevestigd is, doet zich dit bezwaar niet zoo spoedig gevoelen. Vroeger en drukkender wordt het ondervonden door hem, die in de binnenlanden van *Java* woont, of op een post buiten *Java* is gevestigd. Ouders, die zich in zoodanige omstandigheden bevinden, zullen daarvan ten volle doordrongen zijn. Hun moet iedere gelegenheid welkom zijn, hun aangeboden ter tegemoetkoming hunner bezorgheid.

Tot deze ouders behooren de zendelingen van het Nederlandsche Zendelinggenootschap. Het zal dus geene verwondering baren, dat dit Genootschap, opmerkzaam geworden op een zoo gewigtig bezwaar, op middelen bedacht is, om daaraan te gemoet te komen, zeker in de eerste plaats ten behoeve zijner afgevaardigden; maar bij rijpe overweging niet minder ten behoeve van alle ouders van Europesche afkomst in *Indië* gevestigd, die onder hetzelfde bezwaar gebukt gaan.

Bestuurders van dat Genootschap waren aanvankelijk tot de overtuiging gekomen, dat eene inrigting in *Indië* gevestigd, 't zij op *Noord-Celebes* of op *Java*, in de bestaande behoeften zou kunnen voorzien. Was die inrigting van zoodanigen aard, dat daar niet enkel in het elementair, maar ook in het middelbaar onderwijs voorzien werd, zoodat de jongeling de noodige geschiktheid verwierf om bij handel of industrie, bij het leger, bij het onderwijs en wat dies meer zij geplaatst te worden, dan zou bij zijne bestemming in *Indië* niet missen. Dan kon op eigenaardige wijze zijne loopbaan in *Indië* voor *Indië* geopend worden. Dan werd *Indië* in waarheid zijn vaderland, de kolonie nader aan het moederland verbonden, met het moederland vereenzelvigd. Dan was een groote stap gedaan voor de beschaving van *Indië*. Zoo redeneerden Bestuurders, en zij geloovên nog voor deze redenering de toestemming van velen in het vaderland en in *Indië* te zullen verwerven. Zij stonden zeker in deze beschouwing niet alleen.

De uitvoering van het ontworpen plan bleek echter voor het genootschap te groote bezwaren te hebben, waarop het niet het minst gewezen werd door stemmen, die zich uit *Indië*, maar ook bij deskundigen in het moederland verhieven tegen eene opvoeding van den Europeschen afstammeling in *Indië*. De nadeelen der Indische omgeving op het kind in de zeden der bedienden, de gebrekkige taal, door dezen gesproken en door het kind overgenomen; de invloed van het klimaat; de onmogelijkheid om in *Indië* de kinderen anders dan op aanmerkelijken afstand van de ouderlijke woning op eene kostschool te plaatsen; de bezwaren, verbonden aan het onderhouden van de inrigting in *Indië*, vooral door het gevaar van verliezen in het onderwijzerspersoneel te lijden; bij dit alles het minder opzien der ouders, om hunne kinderen naar *Europa* te zenden; dit een en ander woog ruim op tegen de voordeelen aan eene vestigtng in *Indië* verbonden.

Zonder beide stelsels verder uit een te zetten of tegen elkander over te plaatsen; zonder te beslissen of de opvoeding in *Indië* geheel verwerpelijk moet beschouwd worden, zij het genoeg hier te zeggen, dat het Nederlandsche Zendelinggenootschap voor zich overwegende redenen heeft, om van zijn eerst opgevat plan af te zien en eene inrigting in *Nederland* en wel te *Rotterdam*, de hoofdzetel des genootschaps, te vestigen.

Ten einde een ieder in staat te stellen over den aard dezer inrigting te oordeelen, achten Bestuurders het noodig de beginselen uit een te zetten, die zij meenden te moeten vaststellen.

Zij gingen daarbij uit van de volgende opmerkingen:

1. Het kind in *Indië* geboren is in menig opzigt onderscheiden van kinderen in *Nederland* geboren. Reeds de invloed van ouders die den moed hadden vaderland, magen en vrienden te verlaten moet groot zijn. Groot is de invloed van land en klimaat op het jeugdig kind; groot de invloed der geheele omgeving, bedienden, taal, huishoudelijke inrigting en wat niet al meer. Dit alles verklaart reeds een aanmerkelijk verschil. Grooter wordt dit nog wanneer de moeder eene inlandsche is en er dus eene eigenaardige geslachts vermenging ontstaan is. Niets van dit alles wordt echter opgemerkt, om daardoor eene nadeelige zijde van de Indische kinderen aan te toonen. Slechts op verschil in physieken, intellectueelen en morelen aanleg werd gedoeld.

2. Het kind in *Indië* geboren blijft in den regel langer van onderwijs verstoken, dan het in *Europa* geborene. Bewaarscholen, geschikte kindermeiden enz. bestaan daar niet; het lager onderwijs zelfs wordt eerst later gegeven. En toch het Indische kind ontwikkelt zich ligchamelijk spoediger dan het kind in *Europa*.

3. Naar *Europa* gezonden op eenen leeftijd, dat andere kinderen reeds de beginselen van lezen, schrijven en rekenen hebben geleerd, komt het Indische kind op eene gewone kostschool bij het onderwijs in aanraking met jonge kinderen, die daarentegen op hun eigen terrein zijn, te huis in taal, gewoonte, omgeving; bekend met toestanden en middelen om zich zelven te helpen; met kinderen, die soms de tint van hunnen vreemden medebroeder reeds tot onderwerp van hunne gesprekken en verbazing maken; met kinderen, die in vele opzigten weer achter staan bij den Indischen medeleerling in ervaring, in vlugheid van bewegingen, in kennis van de vreemde Maleische taal, in aanleg tot kunstvaardigheid en wat niet al meer. Gelukkig mag de vreemdeling zich noemen, wanneer hij liefderijk en met toegevende voorkomendheid in den kring wordt opgenomen, niet voor dom of hoofdig doorgaat, in één woord, wanneer het hem na eenigen tijd gebeuren mag zich te huis te vinden.

4. Aan dit een en ander is waarschijnlijk toe te schrijven de achterlijkheid, bespeurd bij vele kinderen uit *Indië* naar *Nederland* ter opvoeding gezonden. Zij behoefden eene geheel eigene behandeling, eene eigêne methode, gedeeltelijk eigene leervakken en moesten met den algemeenen stroom mede. Aan deze opmerkingen sluiten zich andere, waarop zelfs in *Nederland* bij het onderwijs nog niet genoeg wordt acht gegeven, als:

1. Dat spreken een zeer gewigtig element is van de allereerste opleiding, ook op de scholen, maar vooral op instituten.

2. Dat het onderwijs methodisch streng moet onderscheiden worden, wanneer het voor verschillende leeftijden bestemd is.

3. Dat voor den jongeling eene opleiding voor de maatschappij noodig is, in welke het lager onderwijs niet kan voorzien.

En zoo werden Bestuurders van het Nederlandsche Zendelinggenootschap er toe geleid, om, bij het ontwerpen van hun plan, de volgende beginselen in het oog te houden:

1. Eene inrigting voor kinderen van Europeërs in *Indië* behoort geene kinderen in *Europa* geboren op te nemen.

2. Zij behoort geheel naar de behoefte van zoodanige kinderen te worden ingerigt, zoowel wat de opvoeding in het algemeen, als meer bepaaldelijk het onderwijs betreft.

3. Zij behoort niet te blijven staan bij de elementen van kennis. Zij moet hare leerlingen tot eene hoogte brengen, dat zij, 't zij in *Nederland* of in *Indië*, met vrucht voor eene levensbestemming zich kunnen oefenen en voorbereiden.

4. Zij behoort echter ook zoo te zijn, dat de beide afdeelingen van elementair en voortgezet (populair wetenschappelijk) onderwijs niet dooreen geraken.

5. Zij mag niet te duur zijn.

6. Zij moet eene Christelijke inrigting zijn, waar die geest van liefde en wijsheid gewekt wordt, die het Christendom bij uitnemendheid kenmerkt en die de vrucht is van het geloof in Christus als den eenigen Zaligmaker.

7. De inrigting behoort te staan onder toezigt eener Commissie van Curatoren, uit Bestuurders van het Nederlandsche Zendelinggenootschap te *Rotterdam* gekozen. Doch de onderwijzer moet een man zijn, van wien geest en leven voor de inrigting uitgaat; hij moet als vader staan aan het hoofd van een groot gezin.

Naar deze beginselen is ontworpen het volgende:

Plan eener Kostschool voor Kinderen van Zendelingen en andere Europeërs, in Indië gevestigd.

1. Het Nederlandsche Zendelinggenootschap opent eene kostschool voor kinderen van zendelingen en andere Europeërs, in Indië gevestigd.

2. Het toezigt over deze inrigting is opgedragen aan een Commissie van Curatoren, gekozen uit Bestuurders van het Nederlandsche Zendelinggenootschap te *Rotterdam*.

3. Deze kostschool is bestemd, om aan de kinderen eene opleiding te geven, die hen geschikt maakt om in de maatschappij (kantoor, winkel enz.) of in eene inrigting voor hoogere maatschappelijke opleiding (universiteit, militaire akademie, de akademie te *Delft* enz) te worden opgeleid voor eene betrekking in de maatschappij.

4. De inrigting zal zoodra mogelijk in twee afdeelingen worden gesplist:

de *eerste* afdeeling voor het lager, eigenlijk gezegd elementair onderwijs;

de *tweede* voor het voortgezet of middelbaar onderwijs.

5. In de laagste afdeeling worden onderwezen de vakken van het gewone lager onderwijs, gewijzigd in stof en strekking naar de behoefte van kinderen, in *Indië* geboren.

Daartoe is hoofdzakelijk te brengen:

a. Voldoende oefening in het spreken van het Hollandsch (vertellen, beschrijven, vergelijken, spraakoefeningen in den zin);

b. Onderhouden van het Maleisch, zoo mogelijk, — eerst aanvankelijk door spraakoefening, later door lezen en vertalen;

c. Onderwijs in *lezen*, *schrijven* en *rekenen*, elementair maar grondig, als op eene goede lagere school.

d. Onderwijs in Vaderlandsche en Nederlandsch-Indische geschiedenis, — in Bijbelsche geschiedenis, voorts in aardrijkskunde, ook van de Nederlandsch-Indische bezittingen, — in algemeene kundigheden, op het gebied van natuurkunde, ind... *Doch dit alles geheel elementair, dus ook grootendeels onderwijs sioneel*, weder zoo als dit op eene goede lagere school onderwezen.

e. Onderwijs in *vormleer* en grondbeginselen van het teekenen

f. Bij voortzetting, dus na een- of tweejarig onderwijs, beginselen van de Engelsche en Fransche talen.

g. Zang als op de lagere school.
h. Muzyk.
i. Gymnastie en wat verder tot de ligchaamsoefening of uitspanning kan dienen.

6. In de hoogste afdeeling worden onderwezen de vakken, die opgenomen zijn op die kostscholen, waar eene opleiding voor de militaire of Delftsche akademie gegeven wordt.

Daartoe wordt gebragt:

a. Gezette stijloefeningen in Hollandsch en Maleisch, met opzettelijke behandeling der grammatica.
b. Opzettelijk lezen van enkele goede schrijvers.
c. Voortgezet onderwijs in Engelsch en Fransch. Voorts Hoogduitsch.
d. Grondige beoefening van algebra tot de vierkantsvergelijkingen ingesloten; van meetkunst met inbegrip van inhoudsberekening van vlakken en ligchamen,
e. Beginselen der natuurkunde, scheikunde en natuurlijke historie.
f. Voortgezet doch nu opzettelijk onderwijs in algemeene, vaderlandsche en bijbelsche geschiedenis en aardrijkskunde.
g. Teekenen, zoo noodig regtlijnig en handteekenen.
h. Voor het opzettelijk onderwijs in de godsdienst zal worden gezorgd, overeenkomstig de gezindte, tot welke de ouders der kinderen behooren.
i. Zang, Muzyk en Gymnastie.

7. In den regel worden de kinderen uiterlijk met hun 8ste jaar aangenomen, terwijl de leertijd duurt tot volbragten 16 jarigen leeftijd.

8. Alle kinderen worden geheel op gelijken voet opgenomen, en bij het onderwijs en de opvoeding worden voor allen dezelfde beginselen in acht genomen.

9. Geene dagscholieren of halve kostleerlingen worden aangenomen.

10. In den regel gaan de kinderen met hun twaalfde jaar tot de hoogste afdeeling over, wanneer zij daartoe door Curatoren, nadat zij den onderwijzer gehoord hebben, geschikt gerekend worden.

11. Kinderen, die tot voorbereiding voor de Hoogeschool gymnasiaal onderwijs behoeven, kunnen door Curatoren op het Gymnasium te *Rotterdam* geplaatst worden.

12 De ouders zijn gehouden tijdig aan het Nederlandsche Zendelinggenootschap kennis te geven van hun voornemen, om een kind op de kostschool te plaatsen.

13. Zij nemen op zich de kosten van passage, enz. tot op het tijdstip van aankomst op de kostschool.

14. Zij zorgen voor eene voldoende uitrusting.

15. Zij storten, door tusschenkomst van een geaccrediteerd persoon of handelshuis hier te lande, in halfjarige termijnen bij vooruitbetaling, in de kas van het Nederlandsche Zendelinggenootschap voor leer-, kost- en kleedgeld:

Voor leerlingen in de laagste afdeeling:

voor één kind uit hetzelfde gezin . . . . . *f* 600 's jaars.
,, twee kinderen ,, ,, ,, ... ,, 1100 ,,
,, drie ,, ,, ,, ,, ... ,, 1500 ,,

Voor leerlingen in de hoogste afdeelingen:

voor één kind uit hetzelfde gezin . . . . . *f* 750 's jaars.
,, twee kinderen ,, ,, ,, ... ,, 1400 ,,
,, drie ,, ,, ,, ,, ... ,, 1950 ,,

Wanneer uit hetzelfde gezin kinderen in de beide Afdeelingen zijn, wordt de korting naar dezelfde evenredigheid berekend, als eerste grondslag het aantal kinderen, en voorts ieder kind naar de Afdeeling, waarin het geplaatst is. Geene andere vergoeding van kosten wordt gevorderd, dan alleen voor onderwijs op het Gymnasium en geneeskundige hulp.

16. Het wordt aan de keuze der ouders gelaten, om zelven in de kleeding hunner kinderen te voorzien, of de zorg daarvoor aan Curatoren der kostschool over te laten, zullende, in het eerste geval, daarvoor eene som van *f* 100 van het kostgeld in rekening worden geleden, terwijl dan het ontbrekende moet gesuppleerd worden.

17. De ouders zullen, uiterlijk een half jaar voor het verstrijken van den leertijd, aan Curatoren opgeven, aan welke personen deze hunne kinderen bij het verlaten der school hebben toe te vertrouwen.

Op deze grondslagen meenen Bestuurders eene inrigting te moeten vestigen, die wel in de eerste plaats voor kinderen van zendelingen is bestemd, doch die tevens geheel is berekend, om ook voor andere Oost-Indische kinderen een geschikt opvoedingsgesticht te worden. Zij rekenen zelfs op eene ruime toetreding van de zoodanigen, daar het getal leerlingen niet te klein mag zijn, zal de onderneming op den duur bloeijen. Het Genootschap toch voorziet in de noodige gebouwen en hulpmiddelen en een geschikt onderwijzerspersoneel. Het stelt zich voor daarbij geene andere zuinigheid te betrachten, dan die bestaanbaar is met de hoofdbelangen der inrigting. Bestuurders geven de verzekering, dat zij niets onbeproefd zullen laten, wat tot den waren bloei, in het belang der hun toevertrouwde kinderen kan strekken. Op een door hen te *Rotterdam* aangekocht terrein doen zij een geheel nieuw gebouw zetten, dat 50 kinderen kan opnemen, bij welks opbouw wordt acht gegeven op hetgeen eene goede huisvesting in eene welingerigte kostschool vordert, en waaraan eene ruime speelplaats zal verbonden zijn. Zij zijn zoo vrij reeds nu de aandacht van de ouders in *Oost-Indië* op deze onderneming te vestigen. Mogen zij de medewerking ondervinden, waarop zij met vertrouwen rekenen, dan kunnen zij het uitzigt geven, dat hunne inrigting met den eersten Mei van 1859 zal geopend worden.

De ondergeteekenden zijn allezins bereid nader over de zaak te corresponderen, wanneer hun de gelegenheid daartoe wordt geopend.

Moge God Zijnen zegen gebieden op deze poging, om de belangen van vele Christenouders in Nederlands Oost-Indische bezittingen te verbinden met die van onze zendelingen. Moge zij ondersteuning vinden bij alle ware vrienden van die rijk gezegende [illegible]

Namens Bestuurders van het Nederlandsche Zendelinggenootschap,

De Curatoren der Kostschool,
W. P. R. BOUMAN, *Predikant.*
W FRANCKEN Az., *Predikant.*
H HIEBINK, *Director van het Zendelinghuis.*
L. V. LEDEBOER Bz.
D. WACHTER.

Handelsberigt uit Australie.

De Journal of Commerce van Melbourne van den 15 April 1858 deelt een uitvoerig marktberigt mede, waaruit wij slechts den stand van eenige hoofdartikelen, die onzen handel betreffen, mededeelen.

Boter. Dit artikel is gedurende de maand in aanhoudende vraag geweest, ofschoon de prijs tot 13½ d. was teruggegaan, is dit meer dan aan iets anders te wijten aan eene verkeerde behandeling der invoerders, die afgeschrikt werden door eene groote partij, die van Januarij uit Liverpool was gezonden geworden. Thans is de prijs 14½ d.

Kaas. Blijft een ongelukkig invoer-artikel. Hollandsche Kaas 1 s. per ℔.

Kaarsen. Fransche en Duitsche spermaceti-kaarsen worden tegen 14½ d. @ 15 d. verkocht.

Koffij. De markt is goed van Ceylon-Koffij voorzien en de prijs blijft nominaal.

Suiker. Mauritius-Suiker is aanmerkelijk beter, en de Suikermarkt heeft een levendiger aanzien dan in den laatsten tijd. Lage soorten onverkoopbaar. Goede mooije gele Suiker, voor algemeen gebruik, kan op £ 42 ℘ ton genoteerd worden. Cassipore £ 63 en Engelsche Broodsuiker 7 d. ℘ ℔.

Thees. Ofschoon niet hooger in prijs, zijn bepaald fermer, en goede Congo is £ 8 ℘ kist waard.

Rijst. In dit artikel is vrij wat omgegaan en de prijs voor Patna tusschen £ 18 en £ 19.

Hammen zijn gedurende deze maand schaarsch geweest, en puike hammen hebben [illegible] opgebragt.

Genever, J. D. K. Z. wordt @ 15 s. 9. verkocht.

Kaas moet op 4 s. @ 4/3 voor ordinaire, en 4/6 @ 4/9 voor eerste kwaliteit genoteerd worden.

Overigens is er weinig van aanbelang.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van	Datum.		Naar
Mei	24	Nederlandsch	Factorij	C. Jansen	Batavia	22	Mei	Rotterdam
»	25	Engelsch	J. C. Ross	R. Ballard	Cocos Eil.	18	»	Batavia
»	—	Ned. Indisch	Anna Serie	Sech Drachman	Batavia	22	»	Lampongs
»	—	Nederlandsch	Nicot	J. Ametz	»	23	»	Amsterdam
»	26	»	Eclipse	C. J. Doeksen	»	24	»	»
»	27	Engelsch	Charlotte Ann	M. Young	Melbourne	25	April	Batavia
»	28	»	Princess	G. Sargent	»	22	»	»
»	30	»	Challenger	Killick	Londen	5	Maart	Shanghai
»	31	Amerikaansch	David Brown	T. W. Behm	New-York	11	»	Singapore

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum		Vlag		Namen der schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.		Agenten.
Mei	29	N. I.	bark	Ellen	Wentholt	Samarang	26	Mei.	B. Kopersmit en co.
»	—	»	»	Nasrie Madjit	Said Segaf	Tagal	25	»	B. J. Jacobs
»	30	Hamb.	»	Boreas	P. Jebsen	Singapore	12	»	Metzend. Wilmans en co.
»	—	Ned.	schip	Goede Verwachting	Lindonck	Soerabaija	22	»	Paine Stricker en co
»	—	Eng.	»	Charlotte Ann	Young	Melbourne	25	April	Hunter Houghton en co.
»	31	Ned.	»	Cadsandria	J. C. Gerlach	Samarang	28	Mei	Dümmler en co.
»	—	N. I.	brik	Atiatool Rachman	Sech bin Fadal	Banka	21	»	B. J. Jacobs
»	—	»	»	Soedoelbarie	Said Abdulla	Banjermass.	12	»	,,
»	—	»	schoen.	Chieftain	C. Brodie	Billiton	25	»	Reynst en Vinju
»	—	Eng.	schip	Princess	Sargent	Melbourne	22	April	Hunter Houghton en co.
Junij	1	Ned.	bark	Java's Welvaren	G. E. Doornbos	Amsterdam			Paine Stricker en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	30	N. I.	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Samarang via Cheribon
»	—	Ned.	bark	Maria Catharina	H. C. de Bos	Soerabaija
»	—	»	»	Constantia Elisabeth	Legel qq.	Samarang
»	—	Brem.	»	Clara	Hüncken	Samarang
»	—	Amerik.	oorls.	San Jacinto	Kapt. H. H. Bell	om de West
Junij	1	N. I.	bark	Justina	Jong Kengjang	Samarang
»	—	»	»	Alrachmanie	Hadjie Sedik	Soerabaija
»	2	Ned.	schip	Goede Verwachting	Lindonck	Amsterdam
»	—	N. I.	brik	Berkat	Sohot	Cheribon
»	—	Z. M.	stooms.	Groningen	Kapt. Lt. t/z. Dubicart	Lampongs

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag			Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch		bark	Schoon Verbond	D. D. Borchers	Ned. via Soerabaija	Haager en Schuurman.
,,		,,	Henriette	J. van Loenen	Amst. via Tjilatjap	,,
,,		,,	Cornelia	J. H. Witt	Sam. en Soerabaija	,,
,,		,,	Zeevaart*	H. G. Biesthorst.	Japan	,,
,,		schoen.	Johanna en Louisa.	C. J Popken	Padang	,,
,,		bark	Admiraal de Ruijter	B. Koster		E. Moormann en co.
,,		,,	Marij en Hillegonda	T. Keus.	Nederland	J. Cezard en co.
,,		,,	Zuid Beveland	H. C. A. Boers	»	,,
,,		,,	Columbine*	C. A. Malbranc	Sam. en Soerabaija	Schimmelpenninck en co.
,,		,,	Prins Hendrik	de Jong.		,,
,,		,,	Stad Assen	H. J. Haverbult	Samarang	,,
,,		,,	Cornelis Anthonie.	D. R. Kleve		,,
,,		schoen.	Marianne.	Grönbeck		,,
,,		bark	Ystroom	Hansen	Sam. en Soerabaija	B. van Leeuwen en co.
,,		,,	Elise Henriette	P. J. Deterding	» »	Paine Stricker en co.
,,		,,	Johanna Maria	Overgaauw		van Ommeren Rueb en co.
,,		bark	Cornelia*	G. de Vries		,,
,,		,,	Nederwaard*	D. Kwakkelstein		,,
,,		,,	Padang	M. W. Zwart		Landberg Bezoet de Bie en co.
,,		,,	Akijab*	J. J. Kleijn		C. Bahre en G. Kinder
,,		,,	Corn. Wern. Eduard*	Bakker	Nederland	B. Kopersmit en co.
,,		,,	Wilhelmina Lucia*	Poolman	Soerabaija	,,
,,		,,	A R. Falck*	L. Slootweg v. Duijn	Padang	,,
,,		,,	Bosphorus*	C. A. Kruisinga.		,,
Nederl Ind.		,,	Fathool Moebarak*	Kassan	Samarang	Buije Jacobsen en co.
,,	,,	,,	Molkoel Bahar*	Sech Bakreso	Soerabaija	,,
,,	,,	,,	B ema	Goestie Takar		,,
,,	,,	,,	Said Mashoor	Hadjie Achmat		,,
,,	,,	,,	Ellen*	J. A. P. Wentholt	Samarang	B. Kopersmit en co.
,,	,,	bark	Marianne Antoinette*	J. Winter.	Samarang	,,
,,	,,	,,	Nasrie Madjit*	Said Segaf.	Riouw	B. J. Jacobs
,,	,,	brik	Soedoelbarie*	Said Abdulla		,,
,,	,,	,,	Atiatool Rachman	Sech Bafadal		,,
,,	,,	schoen.	Bintang Batawie	D. Cowan		,,
,,	,,	brik	Marzoek* vr. Eng. brik Equator	Sech Oemar Bagoei	Cher. Sam. en Soer.	,,
,,	,,	,,	Henriette*	Chevallier		Maclaine Watson en co.
Engelsch.		,,	Ravensworth*	Appleby		Martin Dijce en co.
,,		bark	Flora Mac Donald*		Singapore	,,
,,		,,	Balnaguith*	Mc. Leod	Singapore	Maclaine Watson en co.
,,		,,	Tasmania	Erpenbeek		,,
,,		,,	Hindostan	Le Boeuf		Hunter Houghton en co.
,,		schip	Princess*	Sargent		,,
,,		,,	Charlotte Ann*	Young		,,
,,		bark	Wycliff	Gunton	Amoij via Singapore	Metzendorff Wilmans en co.
Brem.		,,	Joh. Lange*	Lamcke		C. Bahre en G. Kinder
,,		,,	Orestes*	G. Gunther		,,
,,		schip	Telemach*	J. H. Schäffer		,,
Zweedsch.		bark	Mauritius*	Regnier		Pitcairn Syme en co.
,,		,,	Eleonora*	Trijselius		Metzendorff. Wilmans en co.
,,		,,	Eleonora*	Almfeldt	China	J. Cezard en co.
Fransch		,,	Augustine*	Jallobert		,,
,,		,,	Les Cezard*	Ros		C. Bahre en G. Kinder.
,,		,,	Ville de Paris.*	Marillet		Adam en co.
Amerik.		,,	Storm Bird*	Gerard		Paine Stricker en co.
,,		,,	Edward Koppisch.*	Engelston		C. Bahre en G. Kinder.
Hamb.		brik	Carl von Gräfe*	J. H. Körner.		,,
Deens.		schip	Hindostan*	Bendixen		,,
Hanov.		bark	Verden*	Koppermann	Holland.	Busing Schröder en co,

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

In lading liggende Schepen te *Samarang.*

Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Bestemming	Agenten
N. I.	bark	Fathul Karim	Sech Achm. B. Oem. Fagie		Gezagvoerder
,,	,,	Kiem Heng Sing	Lim Biauw Tioe		,,
,,	,,	Oen Goan	Ko Tiong	Riouw en China	,,
,,	,,	Kim Tik Sing	Kwee Tjoenhoat		,,
,,	,,	Faidool Rachman	Said A. b. Abd. R. Ba-alie		,,
,,	,,	Nawan Eljoesoor	J. C. Manteiro		,,
,,	schoen.	Hap Eng	Tan Kie	Singapore en Riouw	,,
,,	,,	Hoat Goan	Mohamat Said		,,
,,	,,	Julie	Mohamat Alie	Kottee	,,
,,	,,	Srie Nagara	Ngabes Jaksa Nagara		,,
,,	,,	Bientang Toedjoe	C. F. Beasly		,,
,,	,,	Kiem Hien Lie	Tjia Tjiangsong	Muntok	,,
,,	,,	Blinjo Srie Boelan	Tan Gian Tjong		,,
,,	brik	Radathool Djana	Hadjie Abdul Ganie	Banjermasing	,,
,,	,,	Salim	Said Ham B. Ach. Segaf	Padang	,,
,,	schip	Fathool Moebarak	Hadjie Moeda	Pontianak	,,
Ned.	bark	Stad Zierikzee	D. Ochtman	Nederland	B. Kopersmit en co.
,,	,,	Berh. Hert. v Saxen Weimar	P. M. Hazewinkel	Batavia	,,
,,	,,	Nieuw Lekkerland	M. B Hoffman	»	Dorrepaal en co.
,,	,,	Admiraal Jan Evertsen	H. A. Tekelenburg	Nederland	B Kopersmit en co.
,,	,,	Schelde	H. A. W. van Reede		Mac. Neill en co.
,,	schip	Kaap Hoorn	L. J. Dik		Dorrepaal en co.
Siams.	bark	Kiem Hoklie	Ong Tjan	Singapore	Gezagvoerder
,,	,,	Kiem Hong Tjaij	Nijoe Katjauw	»	,,
,,	,,	Goan Bo	Goei Na		,,
Bremer.	,,	Marij	T. Schwartje	China	Wermuth en co.
Hamb.	schip	Geestemunde	M. Kahlken	»	van den Broek en Voeckens

Aangekomen schepen te *Samarang.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Mei	20	N. I.	schoen. Jully	Alie	Batavia
»	21	»	bark Alhamdanie	Alhabassij	Boender
»	22	»	schoen. Srie Nagara	Nagara	Riouw
»	—	»	bark Oen Goan	Ko Tiong	Rembang
»	23	»	st. Samarang Packet	Scheel	Batavia
»	—	»	schoen. Bint. Toedjoe	Beaslij	Riouw
»	24	Ned.	bark Schelde	v. Reede	Batavia
»	26	N. I.	schoen. Srie Bintang	Tjan Sing	Djawana
»	—	»	bark Fath. Moebarak	Moeda	Sumanap
»	—	»	» Faid. Rachman	Ba-alie	Batavia
»	27	»	» Nauwan Eljoes.	Monteiro	Sumanap
	—	»	schoen. Bl. Srie Boelan	Tjong	Rembang

Vertrokken schepen van *Samarang.*

Datum.		Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Mei	20	Ned.	bark Zeevaart	Biesthorst	Bat. en Jap.
»	21	N. I.	» Arus Balhair	Soenkar	Gr. en Soer.
»	—	»	» Idra Koolmona.	Aboebakar	Sambas.
»	22	»	» Kasbal Hair	Segaf	Soerabaija.
»	23	Ned.	» Brederode	v. Waning	»
»	—	»	» Elisa Henriette	Deterding	»
»	—	N. I.	» Sing Lie	Hongkim	Banjerm.
»	25	»	st. Samarang Packet	Scheel	Batavia
»	26	»	bark Ellen	Wentholt	»
»	—	Ned.	schip Cornelia	Jaskie	Soerabaija
»	—	Hamb	bark Henrich	Spieler	Macassar

Aangekomen Schepen te *Soerabaija.*

Datum		Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
Mie	18	Z. M.	stooms.	Gedeh	Kapt. t/z. B. H. Staring	Van een Kruistogt om de O.
„	—	N. I.	schoen.	Bella	Jono	Pasoeroean
„	—	»	brik	Foelkoel Haer	Said Aloewie Alhabassij	Cheribon
„	19	Ned.	»	Anna Paulowna	W. Bek	Batavia
„	—	Hamb.	schip	Marij Ross	J. H. Meijer	Londen
„	—	Z. M.	stooms.	Samarang	Lt. t/z. 1 kl. G. Lambert	Batavia
„	20	Ned.	bark	Fop Smit	L. Hoefman	»
„	21	»	schoen.	Carolina	Iijan	Pasoeroean
„	—	H. B. M.	stooms.	Magoera	Komm. F. M. Purvis	Sijdneij
„	22	Ned.	schip	Graaf van Heiden Reinestein.	J. Wamsteker	Batavia
„	24	»	bark	Louisa Prinses der Nederlanden	D. D. Florijn	»

Vertrokken Schepen van *Soerabaija.*

Datum		Vlag		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	18	Ned.	bark	Vereeniging	E. Groeneveld Cadee	Nederland via. Tjilatjap
„	20	N. I.	brik	Fathal Haer	Sech Oemar Drahim	Balie
„	—	„	schip	Foolkool Haer	S. M. b. S. Aboebakar	Samarang via. Sumanap
„	—	„	bark	Soedul Gair	Said Abd. Gadir b. Aijdroos	»
„	21	„	schoen.	Bintang Tjaigoan	Ong Kanghan	Balie (Badong).
„	—	„	„	Bella	Jone	Pasoeroean
„	22	Ned.	schip	Goede Verwachting	W. N. van Lindonck	Nederland
„	—	N. I.	schoen.	Machmoedie	Mohamat bin Malik	Banjermassing

In lading liggende schepen te *Soerabaija.*

Vlag.	Namen der schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Digna	J. L. de Haan	Nederland	Fraser Eaton en co.
»	Java Koerier	de Weerdt	Amsterdam	P. Kervel en co.
Engelsch	Harvest Home	Wright	China	Mc. Mill. Marten en co.
Nederlandsch	Willem Kroonp. der Nedetl.	Zettler	Nederland	Schimmelpenninck en co.
Ned. Ind.	Sara Eleonora	Schuijmer		»
»	Atiat Toolmoula	Ishak bin Yasin	Banjermassing	Gezagvoerder
Oldenburgsch	Johanna	W. Jansen		Fraser Eaton en co
Hamburgsch	Marij Ross	J. H. Meijer	Batavia	»
Ned Ind.	Gruda	Lange		»
Nederlandsch	Anna Paulowna	W. Bek		Schimmelpenninck en co.

Marktprijzen te Batavia
2 Junij 1858.

Koffij, Java *f* 23,— nomin.; tot *f* 24,— op de kust aangeb., 500 picol werden @ *f* 27,— afgedaan.

——— Padang *f* 26,25 te Padang te leveren afgedaan.

Rijst, witte *f* 140,— per koyang (1ste kwal.) afgedaan.

——— *f* 120,— à 125,— per koyang (2de kwaliteit) afgedaan.

——— Carga « *f* 95,— à 100— met redelijke vraag voor China en Manilla.

Suiker, witte N°. 15 @ *f* 15,50 1000 pic. No. 11 *f* 12,50 afged.

Wisselkoers op Holl, 101 pCt. à pari. met zeer weinig trekkers.

» op Engeland 4 en 6 maanden zigt *f* 11,50 p. St. @ *f* 11.75.

Gouvernement geen papier.

te Soerabaya, 26 Mei 1858.

Suiker No. 16 per picol *f* 16½.—

Koffij per picol *f* 25,—

Arak » legger *f* 65,—

Wisselkoers parie.

Te Pasoeroean, 26 Mei 1858.

Suiker No. 16 *f* 17½.

Koffij *f* 45,— in detail.

Rijst (WITTE) per koyang *f* 210,— à 215.

id. (CARGA) » » » 180,—.

Olie (KLAPPER) » picol » 20,—.

id. (KATJANG) » » » 16,—.

Wisselkoers pari.

Restant Producten in 's Lands Pakhuizen te Pasoeroean, 26 Mei 1858.

5,203-73 picol suiker.

34,019-78 picol koffij.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 21 *tot en met den* 24 *Mei* 1858.

AANVOER.

Van Amsterdam per Ned. schip *Ystroom*, gez. Hansen, agt. B. van Leeuwen en co.

2 kn. manufact., 100 ks. kaas. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
24 kn. kramerijen. *Tölken Vogel en co.*
2 kn. kantoorbeh. *van Haren Noman en Kolff.*
15 bn. zakken, 10 kn. . . . . 6 vs. spijkers, 24 ks. muursteentjes. *Jacometti en co.*
6 kn. ijzerwerk, 2 do. zijdenstoffen, 100 md. min. water. *Pandel en Stiehaus.*
125 kazen, 4 vn. loodwit, 23 keld. terpentijnolie, 25 kn. bier, 7 kn. manufact. *B. Kopersmit en co.*
2 kn. diversen. *Arnold Zn.*
2 kn. koopmanschapp. *Denlé.*
6 kn. provisien, 25 md. min. water, 50 vs. boter, 35 ks. kaas, 1 do. diversen. *T. Crone van der Beek en co.*
1 pak manufact, 1 kt. wijn. *Walen.*
24 bn. zakken. *de Weerdt Ruyl en co.*
2 bn. dekens, 32 do. zakken. *Pitcairn Syme en co*
28 coll. ijzerwerk, 50 kn. muursteenen. *Motzendorff Wilmens en co.*
180 bn. drills, 32 coll. manufact. *Busing Schröder en co.*
200 vs. loodwit, 20 bn. zakken, 83 coll. manufact. *Dümmler en co.*
7 coll. manufact. *Haager en Schuurman.*
1 coll. galanterien, 30 do. manufact. *Engelhard en co.*
37 kn. glaswerk, 50 do. wijn, 5 do. papier, 30 bn. garen, 186 coll. manufact., 1525 ks. zeep, 2 do. kramerijen, 51 do. aardewerk, 200 vs. spijkers, 5 kn. wasdoek, 1 do. boeken. *Agenten.*
20 vs. zilv. munt. 101 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
100 vn. kop. munt, 740 do. vleesch, 38 coll. gereedschapp. *N. H. M.*

Lading voor Samarang.

5 vs. zwartsel, 1 kt. diversen, 50 vs. do, 2 kn. manufact., 1 rijtuig, 20 oxh. azijn, 50 md. min. water.

Voor Soerabaija.

2 kn. provisien, 168 do. manufact., 1 pak monsters, 2 kn. do, 32 bn. zakken, 3 kn. koopmanschapp., 1 do. lampbollen, 1 keld. olie, 1 kt. medicijnen, 1 do. diversen, 34 vs. verfwaren, 20 do. boter, 1 kt. boeken, 5 bn. drills, 150 vs. verf, 40 do. loodwit.

Van Amsterdam per Ned. bark *Stad Assen*, gez. Haverbult, agt. Schimmelpenninck en co,

245 coll. manufact., 47 do. groentens, 200 vn. meel, 183 bn. zakken, 100 vn. kop munt, 30 do. zilv. do, 43 coll. gouv. goederen. *N. H. M.*
100 kn. wijn, 1 do. staalwerk, 1 do. sigaren. *Engelhard en co.*
25 coll. ijzerwerk. *Dümmler en co*
12 coll. manufact. *de Weerdt Ruyl en co.*
10 vs. boter, 20 coll. lood. *Agenten.*
7 bn. manufact., 20 led. leggers. *E. Moormann en co.*
75 led. leggers. *J. Cezard en co.*
1 kt. . . . . . *Andreas en co.*
1 kt. zilverwerk. *Feltkamp.*
1 kt. boeken. *Vaupel.*
1 kt. laken. *van Riet en ter Gouw.*
2 kn. koopmanschapp . . . . . .
20 kn. manufact. *Kopersmit en co.*
15 led. leggers. *Landberg Bezoet de Bie en co.*

Lading voor Samarang.

1 kt. boeken, 2 do. diversen, 1 do. tuigen, 17 coll. koopmanschapp., 11 md. do, 25 coll. manufact., 50 vs. loodwit, 64 coll. provisien, 50/m steenen.

Van Singapore per N. I. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Lewis, agt. Maclaine Watson en co.

2 kn. zijde. *Said Achmat bin Liek.*
13 kn. diversen, 10 vn. rottekruid. *Sech Aboebakar bin Jubedie.*
1 bl. manufact. *Sech Basendiet.*
2 bn. manufact. *Sech Moh Gabasero.*
4 kn. zijde, 4 zakk. zaden. *Maskoer.*
33 coll. manufact, enz. *Said Hindoean.*
11 coll. Chin. goederen. *Lim Seng.*
7 coll. manufact. *Order.*
40 kn. opium. *N. H. M.*
3 coll. manufact. *Busing Schröder en co.*
232 coll. Chin. goederen. *Lim Hoa.*
73 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Van Soerabaija en Samarang per N. I. stoomb. *Palembang*, gez. Roseboom, agt. W. Cores de Vries.

2 kn. drills, 2 do. rijstzakken, 1 do. jassen, 2 do. do. hoede- 1 do echarpes, 4 do. schilderijen, 2 pak monsters, 5 kn. haarspelden, 2 do. pistons. *C. Bahre en G. Kinder.*
1 kt. modewaren. *Dümmler en co.*
1 kt. schilderijen. *van der Meulen en co.*
1 vt. vleesch, *f* 300,000 zilv. munt. *Gouvernement.*
1159 pd. indigo. *B. Kopersmit en co.*

Van Nederland per Ned. bark *Cornelia*, gez. Witt, agt. Haager en Schuurman.

4 kn. papier. *van Haren Noman en Kolff.*
2 kn. manufact. *Andreas en co.*
5 kn. medicijnen, 1 fust. do, 200 ks. led. flesschen, 2 bn. kurken en hoepels, 1 kt. papier. *Göring en co.*
1 kt. boekbindersgereedschapp., 16 kn. kramerijen enz. *H. M. van Dorp.*
14 kn. ijzerwerk, 3 do. manufact. *Pandel en Stiehaus.*
12 pull. lijnolie, 25 ks. theelood, 2 do. provisien, 22 coll. do. *O. I. M. v. Adm. en L.*
94 coll. provisien. *Z. E. de Gouverneur Generaal.*
16 bn. zakken. *Agenten.*
35 kn. medicijnen, 2 do. terpentijnolie, 1 do. instrumenten, 150 led. leggers. *Order.*
10 vn. specie, 831 coll. manufact., 200 vn. meel, 740 do. vleesch, 78 kn. provisien. *N. H. M.*

Voor Samarang.

1 kt. kleederen en diversen, 100 keld. lijnolie, 55 bn. manufact.

Voor Soerabaija.

2 kn. koopmanschapp.

Van China per Ned. bark *Henriette*, gez. van Loenen, agt. Haager en Schuurman.

15 pakk. papier, 25 kn. jastecks, 10 do. tabak, 15 coll. Chin. goederen. *Keh Rioehap.*
22 pakk. papier, 7 coll. Chin. goederen. *Oey Kienbie.*
1157 coll. Chin. goederen. *Koe Kongtjay.*
220 kn. thee, 10 do. tabak, 29 coll. Chin. goederen. *Yung Tjan.*
220 kn. thee, 10 do. tabak, 5 coll. diversen. *Sin Maan.*
200 kn. thee, 26 coll. Chin. goederen *Agenten.*
750 kn. thee, 32 do. tabak, 22 do. aluin, 16 tobb olie, 10 kn. ivoorwerk, 62 coll. Chin. goederen. *Tjia Kiokhio.*
2 bn. zaden. *Yek Shing.*

UITVOER.

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. schip *Agatha Maria*, gez. van Zijp, agt. Borneo Company Limited.

1 kt. parasols. *Gebr. Roselje en co.*
56 kn. manufact., 15 do glaswerk, 2 suiker pannen. uit entrep. *Pitcairn Syme en co.*
20 kn. manufact. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
22 coll. manufact., 25 kn. do, 3 do. doeken, 1 do. gedr. katoen, 1 do. kains. *Martin Dyce en co.*
3 kn. doeken, 2 bn. laken, 7 coll. ijzerwerk, 5 vn. do, 1 coll. kramerijen, 4 kn, parasols en parapluien, 29 do. wijn, 5 do. jaconets, 19 coll. manufact. uit entrep. *C. Bahre en G. Kinder.*
54 kn. manufact., 6 do. jaconets. uit entrep. *Agenten.*
176 vn. aardewerk. *Gumprich en Strauss.*
2639 pic. rijst. *Adam en co.*
4 kn. wijn, 5 vs. boter. *van Riet en ter Gouw.*
3 kn. doeken. *Purvis en co.*
7 planken, 1 boek, 120 pic. sapanhout, 350 do teer. uit entrep. *N. H. M.*
1 kt. kleinigheden, 1 pak boeken. *Granpée Molierè*
11 coll. koopmanschapp., 13 do. machinerien, 5 do. koopmanschapp., 490 ps. ijzer, 23 kn. manufact, 150 ankers, 150 kettingen, 98 md. aardewerk, 4 bn. drills, 1 kt. mosterd 9 do. diversen.

Naar Soerabaija per Ned. bark *Clio*, gez. Wijnmalen, agt. Haager en Schuurman.

2 kn. eau de cologne, 28 vs. spijkers, 1 kt. graslinnen, 1 vt. ijzerwerk, 1 kt. kramerijen, 1 do. linnen, 1 vt. koperdraad, 50 roll. zeildoek. uit entrep *Agenten.*

Naar China per Brem. bark *Emigrant*, gez. Andrisen, agt. . . . .

285 pic. rotting, 4749 do. rijst, 1175 do. Jap. tarwe. *Metzendorff Wilmans en co.*
1898 pic. tarwe. *Nahapiet.*
15 kn. manufact. uit entrep. *B. van Leeuwen en co.*

Naar Samarang, Soerabaija en Nederland per Ned. bark *Schelde*, agt. Maclaine Watson en co.

Aan boord gebleven lading.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 1 Mei 1858 No. 35.

29 ks. wijn, 1 pijp. portwijn, 1 do. rum. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
5 kn. beschuit, 1 do. leder, 1 do. diversen, 1 tromm. kleederen. *van Riet en ter Gouw.*
450 pic. spijkers. *Metzendorff Wilmans en co.*
eenige marine goederen. *Gouvernement.*

Lading voor Nederland.

450 pic. tin, 400 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Nederland per Ned. schip *Anthonia Petronella*, gez. Voorendijk, agt. . . . .

200 pic. rotting, 100 do. sapanhout, 300 do. thee, 1279 do. suiker, 100 do. tin, 3886 ps. runderhuiden, 517 do. buffel do. *N. H. M.*
124 legg. arak. *J. Cezard en co.*

Naar China per Eng. bark *Oceanica*, gez. Richarson, agt. Adam en co.

7 tonn. confituren, 12 ps. hertenhoorns, 12 catt. cochenille. *Lim Seng.*
4906 pic. rijst, 29 do. buffelhoorn, 2 do. buffeladeren, 1 do. renosterhuiden, 15 do. zwam, 10 do. triepang, 494 ps. buffelhuiden, 26 pic. rotting. *Lie Pektas*
2 kn. Chin. medicijnen. *Lie Gookie.*
50 pic. tin. uit entrep. *Lie Tjie.*
5 kn. manufact. uit entrep. *Agenten.*
10 kn. manufact. uit entrep *B. van Leeuwen en co.*
30 coll. manufact. uit entrep. *Martin Dyce en co.*

Naar Nederland via Samarang per Zw. bark *Daniel*, gez. Brandt, agt. Busing Schröder en co.

215 pic. suiker. *Agenten.*
1956 pic. rijst. *Maclaine Watson en co.*

Naar de Soerabaija per Ned. bark *Cornelis Houtman*, gez. Rolman, agt. Schimmelpenninck en co.

1400 ps. marm. vloersteenen. *Haager en Schuurman.*
140 led. leggers, *E. Moormann en co.*
16 kn. ongebl. katoen. *Busing Schröder en co.*
100 vn. kop. munt, 72 bn. zakken, 41 kn. aardewerk, 100 [illegible] boter, 1 kt. vruchten op water, 1 do, lampen, 1 do. vruchten, 1 do. kaas, 1 do was, 2 do. provisien, 160 coll. do, [illegible] vt. do, 1 coll. bollen, 11 do. diversen, 31 coll. do, 18 [illegible] likeur, 214 coll. manufact, 85 do. koopmanschapp., 101 [illegible] dranken, 20 bn. zakken, 2 do. inkt, 20 vn kryt, 32 [illegible] bitter, 150 hammen, 250 kn. wijn, 4 fust. do. 2 coll. boek[illegible]

Naar de Lampongs per N. I. bark *Anna Serie*, gez. Sech Abd. Rachm. bin Achm. Soée.

2 kn. en 13 vn. kop. munt, 16 kn. zilv. do, 2500 pd. rijst, [illegible] kan olie, 60 vad. brandhout, 7 blikk. matten, 7 gewigt[illegible] 13 ps. led. leggers, 35 coll. provisien en dranken, 420 [illegible] matten, 970 ps. kadj. do, 372 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
1 doz. madera, 1 do. port, 1 kt. bier, 1 keld. genever, 1 [illegible] cognac, 1 do. rhijnwijn, 1 do. bier, 1 md. min. water, [illegible] kt. provisien, 1 hanglamp., 5 kn. wijn. *Cassalette en co.*
30 keld. genever. *van der Meulen en co.*

Naar Soerabaija per N. I. bark *So-Ootdin*, gez. Varkevisser.

1 doz. slaolie, 30 blikk. provisien. *Aan boord gebleven lading.*
100 kn. was, 80 kalb. rozewater, 5 bn. galnoten, 10 do. mijnzaad, 30/m. sigaren. *Nahapiet.*
25 pic. touwwerk. *Said Oemar Segaf.*
100 kn. boomwas, 2 bn amandelen. *Macartick.*
1340 stukk. ijzer, 5 kn. doeken. *Martin Dyce en co.*
1 tromm. kleederen. *van Riet en ter Gouw.*

Vertrokken Passagiers van Batavia

van den 28 Mei tot en met den 1 Junij 1858.

Met de N. I. bark Justina, gez. Jong Kengjang, de [illegible] Huwal, naar Samarang.

GEDRUKT BIJ H. M. VAN DORP TE BATAVIA.